

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2.— Din, do 100. vrst 250 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za izvozništvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Sinočna skupščinska seja zopet razbita

Včeraj se je ves dan nadaljevala silna burja v parlamentu. — Obrambna govora ministrskega predsednika in notranjega ministra. — Radi nemirov prekinjena in nato zaključena seja.

— Beograd, 26. februarja. Med splošnim hrupom in nepopisnim prerekanjem je notranji minister Maksimović na včerajšnji seji nadaljeval svoj govor. Napetost je stalno naraščala. Ko je ob 3. končal svoj govor, je vladal v dvorani tak kraval, da sploh ni bilo mogoče razumeti niti ene besede. Med viharim prerekanjem opozicije in vladne večine je predsednik zaključil sejo.

Poslanci so še dolgo potem ostali polnoštevilno v zbornici. Med posameznimi skupinami so se prepri nadaljevali in le polagoma se je začela dvorana prazniti. V kuluarjih in klubskih prostorih so posamezne grupe poslancev živahno razpravljale o dogodkih in obsojale početje vladne večine. Klerikalci so naglo izginili v svoje prostore. Opozicijski poslanci so z ironičnimi opazkami žigosali njihovo klavno vlogo branilcev policijskega nasilja, toda klerikalci niso reagirali, marveč so previdno molčali.

Tudi radikalni poslanci vedno bolj uvidevajo, da postaja položaj vlade od trenutka do trenutka bolj kritičen. V radikalnih krogih je bilo včeraj popolne opazati veliko deprimiranost. Med posameznimi skupinami je prišlo do ostrega prerekanja, ker se ne strinjajo vsi radikalni poslanci s sedajo taktiko vlade in kluba. Nezadovoljnost zahtevajo, da jim da klub proste roke, da se lahko odstraňuje od nadaljnjih sej ter da jim ne bo »treba« zagovarjati nasilstev notranjega ministra, ki so tako očita, da jih utrdi s strankarskega stališča ni več mogoče zgovorjati. V teh krogih celo zamerjajo klerikalcem, da so bolj papeški kot pa papež sam, t. j. da brez potrebe ščitijo notranjega ministra, boječ se, da v slučaju vladne krize izpadejo iz vlade. Vodilni radikalni politiki so ves popoldan konferirali s posameznimi skupinami ter si prizadevali, da jih pomirijo.

Delo v oblastnih skupščinah

Zborovanje plenuma v Mariboru in odsek v Ljubljani. — Ne-demokratski poslovnik. — Nov poslovnik zagrebske skupščine.

— Maribor, 26. februarja. Mariborska oblastna skupščina je na svoji včerajšnji popoldanski seji med drugim razpravljala tudi o predlogih SDS glede prevzema samoupravnih imovine in davščin. Oblastnemu odboru se narača, da prevzame nemudoma v posest in upravo vso premičnino in nepremičnino bivše Stajarske z Medjimurjem in Prekmurjem. Nadalje se pooblašča oblastni odbor, da najame primerne prostore za oblastno skupščino in nastavi primerno uradništvo. Obširna debata se je razvila o novem poslovniku, s katerim skušajo klerikalci še bolj zmanjšati sodelovanje in kontrolo opozicije. Poslovnik omejuje pravico govora ter predpisuje za interpellacije 10 podpisov. Zastopniki opozicije so proti temu energično protistrali, vendar pa je večina poslovnik v celoti brez spremembe sprejela. Dnevneice za poslance bodo znašale 150 Din dnevno. V smislu novega poslovnika so se nato kompletirali posamezni skupščinski odseki, v kojih ima večina po šest, združena opozicija pa po tri člane.

— Ljubljana, 26. februarja. Včeraj popoldne sta imela seji odseka za uredbe in za proračun. Odsek za uredbe je razpravljala o novem poslovniku, ki ga je vložila večina. S tem poslovnikom se definitivno odpravlja proporcionalni sistem pri volitvah skupščinskih funkcionarjev. Tudi v ostalem se zrcali v poslovniku tendenca, kar najbolj omejuje in deloma celo onemogoči sodelovanje opozicije. Poslanci ne smejo pregledati spisov odsekov in odbora. Pravica govora je omejena in so opozicijski govorniki lahko popolnoma izključeni. Poslanci bodo glasom te ga poslovnik dobivali po 150 Din dnevno in še posebej potne stroške. Člani oblastnega odbora pa stalno mesečno plačo. Poslovnik tudi ne garantira novinarjem prostega vstopa k sejam.

Odsek za proračun in finance je razpravljala o predlogu Narodnega kluba glede prevzema deželne imovine in financiranja oblastne samouprave. Večina je sklenila, da o tem vprašanju ne zavzame definitivnega stališča, marveč narača oblastnemu odboru, naj se pogaja z vlado. Živahna debata se je razvila tudi o nadaljnjem predlogu Narodnega kluba, naj proglasi oblastna skupščina famozno uredbo notranjega ministra, s katero se postavlja poslovanje oblastne skupščine pod policijsko kontrolo fi-

V takem razpoloženju se je zvečer ob 6. nadaljevala seja Narodne skupščine. Prvi je govoril v imenu radičevcev bivši minister dr. Šibenik, ki je ostro nastopil proti notranjemu ministru in dokazoval, da ravno njegov govor najbolj dokazuje, da so vse navedbe v obtožbi resnične.

V imenu davidovičevcev je govoril poslanec Agatanovič. Med njegovih govorom je prišlo do ponovnih spopadov med opozicijo in radikali. Ko se je hrup malo pogoled, je predsednik prečital interpellacijo demokratskega poslanca Jovića, v kateri ta navaja, da vrši zloglasni Sokolovič nemoteno še naprej teror po svojem okraju. Radi njegovih znanih nasilstev je zavladalo med prebivalstvom veliko razburjenje, ker grozi Sokolovič, da se bo nad vsemi maševal, češ da ima tako zaščito, da ga niko ne bo mogel odstaviti. Interpelant zahteva odgovor, ali je Sokolovič kljub obljubi ministrskega predsednika še res ostal na svojem mestu in kdaj ga nameravajo definitivno odstraniti iz državne službe.

Ta interpellacija je izzvala zopet nov vihar. Atmosfera je bila tako napeta, da je bilo vsak trenutek pričakovati dejanskih spopadov. Ministrski predsednik Uzunović je skušal priti do besede, kar pa se mu ni posrežilo. V naglici je diktiral svojo izjavo stenografom. V izjavi ugotavlja, da nosijo ministri že dovolj veliko odgovornost in zato oboja postopanje opozicije, ki je porabila tako neprimerne korake, da to odgovornost še poveča. Obtožbo opozicije naziva za neupravičene klevete.

Radi novega silnega nemira je skupščinski predsednik sejo prekinil. Ko je po skoro enournem odmoru zopet otvoril, situacija ni bila nič boljša, in predsednik je moral sejo definitivno zaključiti. Prihodnja je sklical za danes dopoldne ob 9.

nančnega ministra, za neveljavno in naj proti odredbam finančnega ministra vložijo tožbo na državni svet. Večina je sicer priznala popolno utemeljenost tega predloga, vendar pa si ga ni upala sprejeti, marveč je sklenila, da se predlog izroči — oblastnemu odboru. Dr. Kramer je temu sklepu ugovarjal in prijavil svoj manjšinski votum.

Zagreb, 26. februarja. Na današnji seji oblastne skupščine sta bila ponovno izvoljena finančni odbor in odbor za uredbe ter četrti tajnik. Izvolitev se je izvršila po novem poslovniku, ki določa za finančni odbor 15 članov, za odbor za uredbe pa 9 članov (doslej je štel vsak odbor samo 5 članov) ter 4 skupščinske tajnike. Izvoljeni so bili s. mo člani oblastnega odbora so podali referate o oblastnem odboru, nakar je bila seja oblastne skupščine odgođena na nedoločen čas. Prihodnja seja se skliče pismenim putem in enako bo pisno sporočen tudi dnevni red prihodnje seje.

Sokolovič še ni suspendiran

— Beograd, 26. februarja. Obtoženi politički uradnik Sokolovič, ki je predvčerajšnjim pretepel občinskega uradnika Ristića, in radi katerega so nastali v Narodni skupščini znani viharji, se nahaja kljub decidiranim izjavam notranjega ministra in ministrskega predsednika, da je že suspendiran, še vedno na svojem mestu. Kakor poročajo današnji listi, je snoči zopet zagrešil nova nasilstva. V neki kavarni svojega policijskega rajona je dal brez poviada aretirati kolarja Milana Miladinovića ter ga odvedel na policijo, kjer ga je baje do krvi pretepel. V opoziciji so povzročile te vesti novo ogorčenje. Raznašajo se govorice o čudnih zvezah in protektorjih, ki ščitijo nasilnega uradnika. Tudi v javnosti je napravila vest o novih nasilstvih Sokoloviča porazen vtis.

GRADJANSKI V EGIPTU

— Zagreb, 26. februarja. Zagrebski sportni klub Gradjanski je včeraj igral v Kairu proti reprezentančnemu moštvu Kaira ter je po izborni igri podlegel s 3:2. Ta rezultat je prav dober, če upoštevamo, da je dunajski Rapid igral proti mestnemu timu 3:3, splitski Hajduk pa je bil celo poražen v razmerju 1:3. S to tekmo je Gradjanski znatno rehabilitiral svoj prvi poraz na vročih egiptanskih tleh.

Predpustna senzacija v parlamentu

Radičevski govornik brani notranjega ministra

Med burnimi protesti in viharim ploskom radikalov izreka dr. Basariček v Radičevem imenu zaupnico notranjemu ministru. — Baje je govoril po nalogu Stepana Radića. — Klub HSS napoveduje njegovo izključitev.

— Beograd, 26. februarja. V Narodni skupščini je bilo danes že na vse zgodaj zelo živahno. Poslanci so bili polnoštevilno zbrani v svojih klubih. Tako med vladnimi kakor med opozicijskimi strankami so se vršila posvetovanja o nadaljnji taktiki v skupščini.

Ob pol desetih so bili poslanci skoraj polnoštevilno zbrani v sejni dvorani, na kar je predsednik takoj otvoril sejo. Tudi današnja seja, ki še vedno ne traja, je vseskozi burna in viharna. Proti vsemu pričakovanju pa je prišlo na njej do senzacionalnega preokreta, kojega posledice se trenutno še ne da jo določiti. Radičevski poslanec doktor Basariček, ki je med prvimi podpisal radičevsko obtožbo proti notranjemu ministru Maksimoviću in ki bi imel danes nastopiti kot govornik v imenu kluba, je na splošno presenečenje v svojem dolgotrajnem govoru nastopil v obrambo notranjega ministra Maksimovića, naglašajoč, da postopa on povsem korektno, da pa greši podrejeno uradništvo. Radičevci so bili naravnost perplexni in vsa opozicija je onemela. Radikali so Basaričkov govor sprejeli z viharim navdušenjem in ploskanjem. Radičevci zatrjujejo, da Basariček nikakor ni imel od nobene strani takega naloga, govoriti v tem smislu, ter izjavljajo, da je ali podkupljen od radikalov ali pa da je ponorel. Šefi opozicije so se še med sejo Narodne skupščine sestali h konferenci, na kateri je zastop-

nik radičevcev in predsednik radičevskega kluba dr. Stanko Šibenik izjavil, da klub oboja Basaričkov nastop ter da bo takoj za njim nastopil v imenu kluba poslanec Pavle Radić, da najodločneje demantira Basaričkove izjave in popravi vtis, ki ga je napravil njegov nerazumljivi govor. O dogodku je bil takoj tudi obveščen telefonično Stepan Radić v Zagrebu. Dr. Šibenik je tudi izjavil, da bo še danes sklical sejo kluba HSS, na kateri se bo sklepalo o Basaričkovu izključitvi iz stranke in poslanskega kluba HSS. Šibenik je podal kategorično izjavo, da je HSS prej ko slej solidarna z ostalo opozicijo in da se bo z vsemi sredstvi borila proti sedanjemu režimu.

Poslanec Basariček je po svojem govoru prišel k novinarjem ter jim izjavil, da njegovega govora niso razumeli. Napram radičevcem, ki so ga ljuto napadali, je Basariček naglasil, da je postal po naročilu Stepana Radića. Ta izjava je seveda vzbudila v vseh krogih velikansko presenečenje. Koliko je na tem resnice, se bo izkazalo šele tekotom popoldneva, ko bo došel odgovor Stepana Radića iz Zagreba. V vladnih vrstah, kjer je bilo tudi danes dopoldne opazati veliko poparjenost, je zavladalo po Basaričkovem nastopu veselo razpoloženje. Vladni krogi upajo, da bo ta incident povzročil razkol v opoziciji, s čimer bi bila akcija celokupne opozicije obsojena na neuspeh.

Današnja seja Narodne skupščine

Tudi danes je ozračje še do skrajnosti napeto. — Ministrski predsednik ponavlja svoj včerajšnji govor. — Senzacionalni nastop radičevca dr. Basarička. — Bivši zločinci kot politični uradniki.

— Beograd, 26. februarja. Seja Narodne skupščine je pričela danes ob pol 10. Po odobritvi zapisnika se je javil prvi k besedi posl. SDS dr. Demetrovič radi osebnega pisanja glede snagega incidenta z ministrskim predsednikom. Izjavil je, da ni on, marveč predsednik vlade v svoji izjavi vlačil kro-njo v razpravo. Protestira proti temu ter zahteva tudi od vladne večine več korektnosti. Nato je govoril poslanec Zanič, ki je ostro napadel podpredsednika skupščine dr. Subotića, ki je včeraj kršil poslovnik s tem, da ni pustil govoriti opozicijskim govornikom. Nato je govoril še ministrski predsednik Uzunović, ki je ponovil svoje včerajšnje izjave ter izjavil, da smatra spor med seboj in poslancem Demetrovičem za likvidiran.

Nato je skupščina prešla na dnevni red. V imenu kluba HSS je kot prvi govoril poslanec dr. Basariček, ki je s svojim govorom kot opozicijski govornik izzval pretepe pri opoziciji in žel velikodobranje pri radikalih. Ko je izjavil, da ne zadene notranjega ministra niti kakšno odgovornost za dela, radi katerih se ga obtožuje, ker da je pristopal povsem korektno, ter da so vse nerodnosti zagrešili le podrejeni uradniki, je nastal v skupščini strogih klopi proti govorniku odru ter hoteli Basarička s silo odstraniti. Radikali so nastopili v njegovo obrambo ter ga zaščitili pred dejanskimi napadi Radičevci so ogroženo protestirali proti Basaričku ter napravili tak hrust, da ni bilo mogoče razumeti niti ene besede več. Slišali so se neprestano klici: »Basariček je kupljen od radikalov«, »Ne, on je znorel!« Radikali pa so jim odgovorili: »To je edino pošten človek med radičevci!« Med splošnim prerekanjem in ploskanjem radikalov je Basariček končal svoj govor.

Za njim je govoril radikalni poslanec Jurčić (bunjevac), ki je v svojem govoru branil notranjega ministra, v glavnem pa je razpravljal o tem, ali so Bunjevci Hrvati ali Srbi. Seja ob 13. še traja. Prijavljenih je še cela vrsta opozicijskih govornikov.

— Beograd, 26. febr. Ob 14. seja Narodne skupščine še traja. Ko je končal svoj govor radikalni poslanec Jurčić, je dobil besedo radičevce dr. Banković, ki je podal izjavo glede dopoldanskega govora dr. Basarička, ugotavljajoč, da je dr. Basariček govoril v svojem imenu in ne v imenu kluba. Narodni seljaški klub bo še na svoji popoldanski seji o tem razpravljala ter sto-

Ljubljana v omotici vonjav

Zvečer se razvija promenada. Dnevi so nam rosi in vlažni, proti večeru pa se navadno razpršijo drobne kaplje, izza nebesne sivine se razlije zastrta svetloba upadajočega dne. Južno topli so večeri ob nastopu zgodnje pomladi.

Dekleta razkazujejo prve pridobitve letošnje mode. Skromni so začetki, a hvale vredno je okusno prirejevanje dosedanjih garderobe. Zopet so dekleta ljubka v živahnosti barv in promenadnega čvrčanja.

Ali kdor je zadnje večere zašel na promenado, ga je naravnost opojil duh vonjav in francoskih parfumov. Počenost od malih kratkokrilk do prav čestitih starejših dam je vse parfimirano kakor za dvorni ples. Celo moški in fantje so kakor deventkrat okopani v kolinjskih vodah. In mlekarice in služkinje, pa posetniki intimnejših domaćih veselice šele! Dišijo kakor rojeni med izbranimi rožicami...

Da, vsa Ljubljana se zadnje dni giblje v omotici vonjav.

Na dvorišču prve hiše v Subičevi ulici (nasproti muzeja) se v skladišču znane Malhaposve parfumerije vrši zapuščinska razprodaja celih hektolitrov parfuma vseh vrst. Kletuske vode in raznih lepotilnih sredstev.

»Fleur de France!« Vse zadnje dni je skladišče natlačeno od jutra do večera. Dame, dekleta in moški na debelo kupujejo in v velikih steklenicah odnašajo manjlive tekočine.

Zenski svet govori samo o tej razprodaji: »Oh, še ne veste? Pojdite hitro in se založite!«

Prirozi so rajski. Po 40 Din liter kupujejo dame kar cele balone. Po 10 Din in še manj se razpeščajo flaconi s parfemi. V aktovkah in kosarjah odnašajo ženske ceneno pridobitev. Izpocetka je bila izbira velika, zdaj polagoma pojema, vendar je zaloga še zadostna.

Violeta bi rada! Pravi brhka kmetica iz okolice. Dopoldne je na trgu prodala domače izdelke, zdaj bo za vso hišo kupila rožno olje.

Tale je dober! pravi odvetnik in pregleduje med velikimi steklenicami na stekla- lažah.

Ne, ne! Ni pravi. Ne udarja dosti močno!

Nataka si kapljice na roko in duha.

Mati, tudi s tem boste dišali!... Se zadovolji in kupi kar pol litra. Pa še kolinske vode, pa še pudra. Moški kupujejo tudi prazne steklenice in vso razpoložljivo ropotijo.

Le vkup, le vkup! Kdor si samo ogleda razprodajo in nekaj časa postoji v lokalu, diši kakor rožica. Ljubljana je že vsa omotična. Na pomlad pa bo pijana od vonjav...

ANGLIJA IN RUSIJA

— London, 26. februarja. Zastopnik ruske trgovinske delegacije Sorokin je izjavil novinarjem, da po njegovem mnenju angleška nota, ki je bila te dni izročena v Moskvi, ne bi imela za posledico prekinitve trgovskih in diplomatskih odnosov med obema državama. V vsakem slučaju pa bo Rusija vedno lahko plačala svoje račune angleškim trgovcem.

Borzna poročila

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so se vrstili: Curih 10.955, Pariz 223.75, London 276.40, Newyork 56.85, Milan 249.50, Praga 168.75, Berlin 13.505, Dunaj 802.50.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih: Beograd 9.1325, Pariz 20.35, London 25.2225, Newyork 520, Berlin 123.25, Milan 22.80, Praga 15.40, Dunaj 73.25. Trst: Beograd 40.15, London 110.85, Pariz 89.30, Newyork 22.85, Praga 67.75, Curih 442.

Obnovitev gospodarskih stikov z Rusijo

Senzacionalna vest beogradske »Pravde«. — Pogajanja med našimi in sovjetskimi gospodarskimi krogi so tik pred ugodnim zaključkom. — Jugoslavija je sprejela potresno podporo sovjetskega Rdečega križa.

— Beograd, 26. februarja. Današnja »Pravda« prinaša senzacionalno vest, da se vrše med jugoslovenskimi in ruskimi gospodarskimi organizacijami pogajanja za obnovitev trgovskih odnosov med Jugoslavijo in Rusijo. V gospodarskih krogih naglašajo, da ne morejo čakati dotlej, da se vzpostavijo redni diplomatski odnosi med našo državo in sovjetsko Rusijo, ker jih sili gospodarska kriza k temu, da si čim prej zagotovijo nova tržišča. Od zveze z ruskimi gospodarskimi organizacijami pričakujejo velike koristi. Obenem pa upajo, da bo ta zveza pospešila tudi obnovitev rednih političnih odnosov

med obema državama. Zanimivo je, da je sovjetski Rdeči križ poslal našemu centralnemu odboru Rdečega križa dolgo pismo, v katerem izraža svoje sočutje ob priliki nesreče, ki je zadela jugoslovenske pokrajine ob zadnji potresni katastrofi. Obenem sporoča, da je nakazal za podporo prizadetega prebivalstva 8500 zlatih rubljev. Dočim je jugoslovenski glavni odbor Rdečega križa, doslej vse podpore iz inozemstva odklonil, je na svoji včerajšnji seji sklenil, da to podporo bratskega ruskega naroda sprejme ter se ruskemu Rdečemu križu primerno zahvali.

Neznosen policijski sistem

Pomen Rističevega slučaja. — Dostojanstvo parlamenta in dostojanstvo človeka. — Nesreča ozkosrčne partizanske politike.

Skandal v Narodni skupščini ni razburil le poslancev v skupščini sami, marveč vso našo javnost. Zakaj ne gre le za ta škandal sam, marveč za mnogo več, gre za sistem. In to je vzrok, da je vsa javnost, vsa civilizirana javnost soglasna v svoji sodbi o dogodku. Da se vsi enoglasno zgražajo nad slučajem nesrečnega Rističa, temu je vzrok baš zavest, da pri tem sodimo sistem. In da je vsa opozicija tako ogorčena zoper notranjega ministra Maksimoviča, je prav tako posledica zavesti, da je v njem posebej obsejna metoda policije in njenega aparata. Predsedstvo vlade in skupščine se je zgražalo nad tem, da so pretepenega Rističa prinesli v skupščinsko zbornico; res da se je zgražalo tudi nad faktom samim, nad dejanjem, ki se je izvršilo nad nesrečnega žrtvijo, ali težje njegovega zgražanja je bilo v obsodbi poslancev, ki so moža prinesli v dvorano.

Tudi najbolj korekten, predpisane formalnosti spoštujči človek mora priznati, da so slučaj, ko je treba protestirati na čim učinkovitejši način, ne oziroma se na to, ali je oblika demonstracije formalno brezhibna ali ne. Poglabljen njen smisel je, da se javnost opozori na stvar, da se pokaže na zlo in da se stori vse v svrhu, da se zlo odpravi. In to je jedro problema. Treba je odpraviti zlo.

Metode policijskega aparata so znane. O beograjski glavniči se pripoveduje gorostasne stvari; policijski organi postopajo tamkaj z ljudmi, krivimi in nedolžnimi, kakor da smo še za par stoletij zadaj, v barbarskem srednjem veku. Kakor v teh zapisih, tako se ravna z ljudmi po drugih policijskih lokalih; vsem in povsod enak je sistem. In kar je glavno: nemogoče je doseči po kakršnekoli načinu količnejše rešitve strahotnih razmer. Vsi protesti, članki, govori, vse je zaman; aparat in sistem, oboje je nedotakljivo. V takem položaju ne more nihče metati očitkov na poslance, če so se oprijeli tako drastičnih metod za svoj protest.

Druga stran, ki revolтира našo jav-

nost, je način, kako večinske stranke obravnavajo slučaj. V solidno parlamentarnih državah se zgodi ne malokrat, da obtožijo člana ali funkcionarja večinske stranke, da pa mu ta stranka sama odreče podporo, ako se je pokazala njegova krivda oziroma nespoštnost. To se pravi z drugimi besedami, da se podobni slučaj presojajo individualno, ne pa samo pod perspektivo strankarske discipline. Do tega se mi še nisimo povzpeli; pri nas je žal vsaka taka zadeva politikum, ki jo stranke premotivirajo samo s partizanskim vidika. Komur pa je predvsem in v prvi vrsti za sanacijo nerednosti in nepravilnosti, se s takim sistemom ne more sprijazniti. In baš to je opozicija tako ogorčilo in mora vsakogar ogorčiti, zakaj najhujše je, ako se kritiki onemogoči uveljavljanje in sodelovanje na izboljšanju razmer.

Notranji minister Maksimovič je objekt najhujših napadov. Očitkov, ki lete nanj, se lahko opere, ako dokaže, da se z nepravilnim ali celo zločinskim postopanjem svojih podrejenih organov ne strinja. Ako dokaže, pravimo, ne samo ako poda kako izjavo te vrste, in pokazati bi se morala stvar na viden način. Vsak civiliziran človek brez razlike strankarske pripadnosti bi mu izrekel priznanje, ako bi n. pr. v Rističevem slučaju vse one organe, ki so bodisi aktivno ali pasivno zakrivilili nečloveško pretepanje aretiranca, kratkoma discipliniral, da se s tem pokaže, kar se v javni upravi more in kaj se sme trpeti. Zakaj, naj se tudi aretiranec obnaša reinitetno ali kakorkoli, — policija mora imeti druga sredstva, da ga ukroti, ne le barbarsko batnanje.

Seveda take rešitve Rističevega slučaja ne bomo doživeli in Maksimovič ne bo discipliniral svojih organov, in vladna večina bo Maksimoviča držala že radi prestiža. V taki situaciji se politična situacija mora slabšati vedno bolj in borba se mora poostriži do skrajnih mej. Zakaj s strankami, ki zastopajo take metode in tako taktiko, je mogoče samo boj do konca.

Smrtna obsodba Branka Pintarja

Globoko kesanje mladega obtoženca. — Njegovo popolno priznanje. — Globok vtis smrtne obsodbe.

V porotni dvorani je vladala ves dan težka atmosfera. Groza je pretresala poslušalce, ko so po končanem zaslišanju obtoženca, ki se je vršilo v tajni razpravi, poslušali izpovedbe raznih prič in čitane policijskega poročila, kako je bil odkrit grozni umor v Rožni ulici in na kak način je bil umorjen sejmaj Karol Primožič. Obtoženec je med tainim zaslišanjem brez ovinkov priznaval vse, tudi obremenilne okoliščine. Zagovarjal se je zelo nespretno, kar je znak, da ni tip pravega zločinca, marveč so ga k temu privlekle razmere in prilagoditve. Med drugim je obtoženec omenil, da je bral časopise in ker dolgo ni bilo v njih niti novice o tem umoru, se je čutil popolnoma varnega. Opisal je vse podrobnosti. Na predsedničovo vprašanje: »Ali ste vedeli, da ste Primožiča usmrtili?« je odgovoril obtoženec: »To mi je še povedal g. Žajdela, ko me je v Lokvah aretirali. Hotel sem Primožiča je omeniti. Predsednik: Ali bi vam Primožič dal posolilo, če bi ga prosili zanj?« Obtoženec: »Gotovo ne. Če prejme sem ga enkrat prosil za par kovačev, pa mi jih ni hotel dati. Zagovornik: »Povelite, kakšne narave ste?« Obtoženec: »Hitro se vlezim, pa mi je takoj žal. Tak razbojnik kakor me slika obtožnica, pa tudi nisem. Živel sem trezno, nisem popiljal in tudi ne kadil.«

Priče so pojasnile nekatere okoliščine in dejanja obtoženčeva. Pretresljiv je bil prizor, ko sta se v dvorani pred sodniki srečala sin in reditelj, ki se je odpovedal pričevanju. Obtoženec je postajal od faze do faze razprave vedno bolj potrjen, bil je ves duševno in fizično poražen. Držeč pred očmi robec je venomer plakal.

Porotnikom je senat postavil štiri vprašanja in sicer: 1.) glavno ali je obtoženec 53-letnega Karola Primožiča namenoma usmrtil in 2.) dodatno: če je to storil namenoma, da se polasti silema njegove listnice, 3.) eventualno: ali je obtoženec kriv uboja in 4.) eventualno: ali je obtoženec ukradel listino z 9300 Din.

Državni pravdnik je v svojem govoru zastopal mnenje, da je obtoženec izvršil kvalificirani roparski umor in navajal vse za njega obremenilne okoliščine in indicije.

Zagovornik je imel dokaj težko stališče. Opozarjal je porotnike na važno dejstvo, da ni nikakih točnih dokazov o tem, kako je bil izvršen umor in da je treba verjeti izpovedi obtoženčevi glede pohotnosti umorjenčeve.

Po reasumeju predsedničevem so se porotniki ob 19.30 umaknili v posvetovalnico. V dvorani je nastala težka sopolica. Razvijala se je mnogostranska diskusija, kaj bodo porotniki po svoji vesti izrekli. Nekteri so trdili, da mladi obtoženec ne bo obesjen, tudi če bo priznana krivda umora, češ da nima še 20 let. Veščaki pa so ugovarjali: »Bo! V noči umora je dosegel že 21 let in 2 meseca. Dvorana je postala od trenutka do trenutka nemožna. Vršalo je, ko se z lepa niso hoteli prikazati porotniki. Ti sami so bili glede krivdoreka zelo neslepčeni in nejasni. Poklicati so morali v posvetovalnico predsednika, državnega pravdnika, zagovornika in zapisničarja. Še le ob 20.50 so porotniki s prvomestnikom Jožetom Starmanom vstopili v dvorano, kjer je zavladala najprej grozovit šum in nato grobna tišina, ko je prvomestnik sporočil rezultat posvetovalnice:

1.) glavno vprašanje glede umora potrjeno z 8 glasovi proti 4.

2.) dodatno soglasno zanikano.

vrata in ji razbili okorne instrumente na glava.

To ni korak nazaj, marveč padec. Blizamo se menda dobi, ko bodo ljudje zopet hodili nagi in kosmati kakor so nekoč.

V teh mislih je našel Kovačik zabavo. Začel je ugihati, kakšna bi bila plastika kretenj pri plesalcih in plesalkah v tej primitivni obleki. Naposled ga je obšla celo neka živalska radost.

Potem se je pogledal v zrcalo, rekoč: Fej, žal mi je bilo, da ni mogel plesati. Zavedal se je, da v bistvu ni storil nič drugega, kakor vsi oni, ki prihajajo v to jamo živalskih nagonov z enakim namenom:

Pozabiti na vsakdanje skrbi in se izpremeniti iz človeka v žival. Tu so oživljali že davno pozabljena ali premagana nagnjenja, vojno razdrapanost, razpad javnega in zasebnega življenja, propadanje umetnosti in njeno razdratno tendenco, teptanje etike in pačenje erotike, perverznost in homoseksualnost. Skratka, tu so se majala tla pod nogami in padec je mogel imeti edino smer — navzdol.

Kovačik se je gabil sam sebi in zato ni vedel, kako naj občuje z Milo.

Videč, kako se ji svetijo oči, ni dvomil, da je dosegla njena strast vrhunec.

To je bila samo še živahno lutko, ki

3.) glede uboja je odpadlo in 4.) glede tatvine soglasno potrjeno. Sedež na obtožni klopi in smrtinobed je obtoženec sprejel porotniški krivdorek. Državni pravdnik je nato predlagal obsodbo radi navadnega umora in tatvine. Zagovornik: »Po zakonu je kaznen smrtna. Predlagam, da se postopa po kazenskopravnem redu. Senat se je nato umaknil. Obtoženec se je v tem času na pol obrnil proti poslušalstvu. Njegove oči so se za moment strnile z nekdanjim prijateljem in znancom, ki se je ogorčen obrnil v drugo stran. Brankov pogled je begal po dvorani in iskati kakega tolažnika.

Točno ob 21. je zopet vstopil senat v dvorano. Tišina in svečan mir. Predsednik Janja je začel čitati sodbo:

V imenu Nj. Vel. kralja Porotno sodišče je v zadevi Branka Pintarja, potem, ko so porotniki potrdili prvo glavno in drugo eventualno vprašanje, razsodilo, da je Branko Pintar kriv hudodelstva navadnega umora in hudodelstva tatvine ter se obsodi v smislu § 136. kaz. zakona na smrt, katere kazen se ima v smislu zakona izvršiti z obesjenjem.

Obsojenec je ves čas čitane sodbe držal robec pred ustmi ter nepremično zrl v predsednika. Ko je začel smrtno obsodbo, so mu roke omahale in ves se je zamajal. Predsednik: »Ali ste razumeli sodbo?« ... »Da, da!...« »Ali sprejmete kazen?« ... »Se posvetujem z zagovornikom!...« »Ali sprejmete kazen?« ... »Da, prosim za pomilostenje!...«

Zagovornik dr. Svigelj je prosil senat, naj obsojenca glede na mladost in zanemarjeno vzgojo toplo priporoči kralju za pomilostitev.

Ob 9.15 je bilo s to razpravo končano splošno porotno zasedanje. Po končani razpravi so se čuli različni komentarji sodbe. Mnoge ženske in matere so se izražale: »Meni se smilili! Siromak je, ker ni imel lastne dobre matere! To je težko!« Splošno je smrtina obsodba na vse učinkovala mučno in sočutno.

Kako je Matija godoval

Stric Matija, stara in zdrava korenina iz ljubljanskega predmestja, je v četrtek godoval. Bila je skoraj ves dan bogata gostija, najbolj pa zvečer, ko se je stric Matija udobno sedeč pri obloženih mizi, gostil s tradicionalno »špehrovko«, ki mu jo je prav okusno spekla skrbčica Fanika, ki jo pa stric Matija naziva v urah razburjenja »linterne«, kajti gospodinja Fanika vrši v hiši funkcije finančnega in notranjega ministra. To je: ves denar, ki ga stric Matija v svoji pošteni podjetnosti zasluži, se mora stekati v Fanikino blagajno. Fanika pa ima funkcije notranjega ministra, ker skrbi za blagor in mir v hiši. Dolgo sta sama sedela pri mizi. Milo ima je že skoraj dolgčas. Njuna deca je že spala. Stric Matija je zazdehal, nato pa spregovoril:

»Fanika! Danes je moj god. Grem malo tja k Zlati kapljici, da se poveseš s svojimi prijatelji. Saj je danes moj god?«

Vstal je stric Matija in ti pritiskal goreč cmok na usta. Fanika je bistro in osorno pogledala, kakor kak general. Kratko in jedrnatu mu je odgovorila:

»Pojdi! A glej, da se kmalu vrneš!«

Mojster Matijo jo je urnih korakov pobral od doma ter je kmalu prisopihal v svojo gostilno k stalnemu omizju. Bil je vesel, kajti posrečilo se mu je, da je oigral svojega finančnega ministra za dve veliki podobici vs. Jurja. Skrivaj je denal zbiral že več mesecev, da bi vsaj enkrat na leto pošteno kot se spodobi ljubljanskemu meščanu, pokrokal in zavihtel v bar. Veselilo in rajalo se je pri Zlati kapljici. Toda mojster Matija ni imel obstanke. Odjadral je najprej dalje iz predmestja k »penatom«, ki so na debeli četrtek slavili malega pusta pri Kolovratu.

Od tu je pozno jadral v bar. Razpoloženje je bilo izredno in butifike so pokale, da nikoli tega. Ko se je skoraj že damilo, se je Matija ves megen in okajen prigradal domov. Na tistem se je slekel in skobacal v posteljo. Ker pa je prav dobro poznal Fanikino navado, da vedno po kroku stika po vseh zepih in kontrolira denar, je deloma iz strahu svojo listino vtaknil pod posteljno žimnico in nato junaka zasmrčal. Bilo je že okoli devetih, ko je v spalnico stopila Fanika. Zgrabila je Matijo za vrat in zakričala:

»Hoj! Ura je že devet! Ti pijandura pa

še ležiš! Nič ne skrbiš za svoj obrat! Vstani kladu pijan!«

Fanika je privoščila zaspanemu mojstru še več primerljivih primkov in psokv. Končno se je Matija leno skobacal iz postelje in se začel oblačiti. Med oblačenjem in umivanjem so mu rojile po glavi čudne misli. Vse se je sukalo samo okoli glavne: »Kje je denar? Koliko sem zapil? Vem, da sem nesel domov še okoli 500 Din. Kje je listnica?«

Matija je namreč takoj, ko je zlezal izpod odeje in ko je odšla Fanika iz sobe, pogledal v suknjič in na svoje velikansko začudenje opazil, da ni in ni denarnice... Ni si znal tolažiti te bridke resnice. Kmalu se je Fanika vrnila v sobo in začel se je hud besedni dvoboj ali bolje rečeno pridga. Fanika je venomer kričala:

— Hm! Hm! Tak tako! Denar tja mečeš kakor da bi ga pobiral na cestni! Kam si dejal denar? Suh si prišel domov in še brez listnice. Joj, loj menil si na cesto nas položiti, če boš tako delal.

Matija je nekaj godrnjal in renčal. Njegovi odgovori so bili nejasni. Slednjič se je ojuščil in odgovoril:

— Fanika, tiho bodi! Prosim te, ne bodi no sitna! Zgubil sem ga ali pa me je kdo okradel. Takoj grem na policijo.

Matija se je res napotil na policijsko ravnanje. Že je vstopil pred dežurnega policijskega komisarja, ter ga uljudno pozdravil:

— Dober dan, gospod komisar!

— Kaj želite, gospod mojster Matija? Matija še ni dobro odprl svojih ust, ko se nanaglom odpro vrata in v sobo zadoni klic:

— Matija domov. Denar sem našla!

Bila je njegova Fanika, ki je po Matijevem odhodu pospravljala posteljo. Pod žimnico je namreč opazila denarnico, v kateri je bilo pet metuljčkov...

Matija je vesel odhajal domov kjer ga je čakal obračun. Izpovedati se je moral Faniki, kako jo je ukanil za dva Jurja. V pokoro je Fanika naložila Matiji štirideset-danski post. Ta čas ne bo smel zahajati v gostilne in bare...

Hugette Duflos

slovi kot najlepša žena Francoske in najboljša plačana filmska zvezda.

Film

Pri nas in drugod

V zadnjih 14 dneh smo imeli v Ljubljani par prav posrečenih filmov. Matica nam je nudila repizo najboljšega Chaplinovega filma »Lov za zlatom«, ki je tudi sedaj še privablja izredno veliko število gledalcev. Ugajal je tudi drugi Matičin film »Ukroči mi markizo« z Vladimirom Gajdarovom. Prav posrečen je bil film »1000 korakov« Charlstona, ki ga je Matica predvajala v štirih odločkih in ki je nazorno kakor najboljši plesni učitelj pojasnjeval ta moderni ples.

Dvor je imel med drugim repetoarjem dva prvovrstna filma, ameriško svetopisemsko produkcijo »Izgubljeni sin« in Ufa-film »Sveta gora«, ki je eden najlepših sportnih in turističnih filmov, kar jih poznamo.

Ideal je imel prejšnji teden »Pratermiz« z pikantno Nito Naldi in češko divo Anico Ondra, nato pa ameriško družabno dramo »Zapeljanost«.

Izven Ljubljane so bili na repertoarju filmi:

V MARIBORU: Fantomi ženskega kopališča, Les Miserables, Norosti današnjih dni, Dvorska komarila Hababuržanov, Faust, Beg na trojki, Zastavi nadvojvoda itd.

V ZAGREBU: Kraljica Moulin Rougea, Revolucionar, Chaplin kot masčevalec, Majka, Ljubzen po telefonu, Vzhod-zapad, Miss America, V kamenitnem prepadu, Carmen, Ben Ali, Sveta Gora itd.

V BEOGRADU: Ni greh poljubiti, Madame Butterfly, Med artisti, Filmska zvezda išče poklica, Tiger — vođa španskih razbojnikov, Grofica Marica, Nora hiša, Faust, Veseli črtež, Jurij na ekspres itd.

NA DUNAJU: Rodbina brez morale, Sin gora, Metropolis, Z ljubezno se ni igrali, Temperamentno dekle (Gloria Swanson), Dekle z milijonom dolarjev, Če se morje in nebo strneta, Vagabund, Smrti boj v polarnem ledu itd.

V PARIZU: Mala mamica, Jasmyna,

bolj ali prvi kriv.

Na mizi je stala že cela baterija steklenic in gospoda sta si priredila predstavo zase. Svetločista Inka je brenkala na okorni instrument, dve drugi deklini sta pa baš nastopili s plesno produkcijo, čije tendence je bila povsem prozorna.

Hora je slonel kakor kak debeluhasti Turčin na otomani. Podoben je bil sistemu gospodarja iz predmestja.

Gospod soprog je opazoval iz lože plesne produkcije na odru. Vsa omamljena je zahtevala Mila čašo šampanjca. Potem si je prižgala cigareto, zatislila oči in začela o nečem razmišljati, ne da bi se zmenila za svoje kavalirje.

Tudi Kovačik je dal prednost šampanjcu in ko je opazil, da požira Hora z očmi Inko, je stopil k Horalku v ložo.

Pestre toalete, med katerimi je prevladovala barva kože, so bile dobro razvrščene in Kovačik je moral priznati, da je za oči in nagon vsestransko poskrbljeno.

Čudno se mu je zdelo samo to, da so igrali moške vloze, v kolikor jih ni- so igrali ženske s ploščatimi prsi, brez izjeme črni ali žolti igralci, kakor je bila pač predstava.

Nekoliko je motilo splošno harmonično dejstvo, da je spremljal igra višiolinski kvartet, ki je igral samo klasične

Noč ljubezni, Parada smrti, Varijete, Bel-fegor, Valček čar, Ničev, in sloviti ufilm-ljeni roman španskega pisatelja Blasco Iba-neza Mare nostrum z Alice Terry v glavni vlogi.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 26. februarja 1927; katoličani: Aleksander; pravoslavni: 13. februarja Martin.

Jutri: Nedelja, 27. februarja 1927; katoličani: Predpeelnica; pravoslavni: 14. februarja, Aksenije.

DANASJNE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: zaprta. — Opera: »Prodana nevesta«.

Kinematografi: Matica: »V opoju karnevala«. — Dvor: »Kiki«. — Ideal: »Ljubav na kletki«.

Plesne prireditve: »Kongres narodov« ob 20. na Taboru. — Ples Grafike ob 20. v Kazini. — Maskeradni ples ZSK Hermes na Bellevue. — »Rdeča noč« SK Svobode v Svicariji.

Predavanje v društvu »Soča« ob pol 9. v restavraciji Dvor dr. Volavske o temi: Kako postaneš star in ostaneš mlad.

PRIREDITVE V NEDELJO:

Gledališča: Drama: »Danes bomo tiče«. — Opera: ob 15. »Grofica Marica«.

Kinematografi: Matica: »V opoju karnevala«. — Ideal: »Fantom ženskega kopališča«. — Dvor: »Kiki«.

Slavčeva maskerada ob 20. v Unioi. — Otroška čalanka »Atene« v Narodnem domu.

DEŽURNE LEKARNE:

Danes in jutri: Sušnik, Marilij trg; Kural, Gospodstvska cesta.

Filijalke

V Zagrebu pravijo, da so oblastne skupščine filijalke cirksa »Parlament«. Všeč so hudomušnim Zagrebčanom akrobatske sposobnosti, ki so se pokazale pri otvornitveni predstavi in mnogo huronskega smeha si še obetajo od repriz.

Zagrebčanom je pri tem pač vseeno, če je pol Radičeve falilije v oblastnem odboru in če si prejeme določilo, kakor jih je želja. Saj si jih bodo zaslužili!

Dnevnic so vobče najdelikatnejša zadeva. Treba pa je samo toliko ravnodušja, kakor tam doli neke na jugu, kjer so oblastni poslanci tako soglasno določili dnevnic na 500 Din. Tudi tako se da pojmovati izveličavna beseda: samo-uprava.

Zakaj naj bi bili ljudje v filijalkah slabše plačani kakor v centrali? Vsi se enako trudijo za javni blagor. In kar je glavno: vse plačuje isti žep. Ko so vprašali župnika Janeza, kako bi razdelil cerkvene dolgove, je dejal faranom:

— Najprej boste plačali vsi skupaj vse, potem pa z menoj vred še vsak svoje...

Sport

— SK Slavija. Danes točno ob pol 8. zvečer v gostilni Stor v Vodmatu sestane članov nogometne sekcije. Člani se pozivajo, da se sestanka točno in polnoštevilno udeležijo.

— Meddržavne nogometne tekme. V pomladanski sezoni se bodo odigrale sledeče meddržavne tekme: 26. februarja Irsko-Skotska; 13. marca: Holandska-Belgija; 19. marca: Anglija-Wales; 20. marca: Češko-slovaška-Avstrija; 2. aprila: Anglija-Skotska; 3. Belgija-Svedska; 9. Irsko-Wales; 10. Avstrija-Madžarska; 17. Italija-Luskenburška; 18. Holandska-Ceško-slovaška; 23. Irsko-Avstrija; 24. Češko-slovaška-Madžarska, Francija-Italija; 1. maja: Belgija-Holandska; 11. Belgija-Anglija; 14. Anglija-Luskenburška; 17. Anglija-Italija; 22. Francija-Spanija, Belgija-Avstrija; 26. Češko-slovaška-Belgija; Anglija-Francija; 28. Italija-Spanija. — Jugoslavije ti termini ne omenjajo.

Šah

Šahovski turnir v Newyorku.

Peto kolo šahovskega turnirja v Newyorku je končalo s senzacionalnimi rezultati. Capablanca je igral proti Aljehinu, ki je kot peti otvoril igro nepravilno. Capablancu je sigurno zmagal. Vidmar se je po kratkem boju vdal Niemcovu, dočim je ostala partija Spielmann - Marshall remis. Stanje po petem kolu je sledeče: Capablanc 3 in pol, Niemcov 2 in pol, dr. Vidmar in Spielmann 1 in pol, Aljehin in Marshall 1. Marshall in Spielmann imata odigrati po dve viseči partiji, vsi ostali pa po eno.

komade. Ta predstava je bila pač aranžirana z namenom, da bi prišli tudi moški na svoj račun.

Mož, ki boža z mesnato roko steklenico dobrega vina, s požljivimi pogledi pa naga ženska telesa, daje iz previdnosti prednost klasični godbi, kajti dobri vzgojeni mož se ga natreska šele proti koncu krockanja, ko lahko sklepa, da mu drugi slede ali pa da ga so že prehiteli.

S polnim priznanjem je ocenil Kovačik ureditev tega brloga, kjer gre vse k enemu cilju: Izvleči iz posetnikovnega žepa čim več.

Od skrivnostnega prihoda skozi dvojna vrata in vzhoda čez nerazsvetljeni vrt do okrogle dvorane in tilne diskretnosti, vse je bilo preračunano na to, da vzbudi v posetniku domnevo, da dela nekaj prepovedanega, kar je treba skrivati.

Potem je spoznal v ložah po vrsti obzre današnjih posetnikov Narodnega gledališča, ki so se klicali med seboj z geslom: Colorado.

V loži na nasprotni strani dvorane je sedel celo znani komisar praškega policijskega ravnanstva z dvema odličnima gospodoma in dekletom, ki je bilo staro komaj šestnajst let. Dostop v bar je bil dovoljen tudi dekletom izpod 16 let.

Ladislav V. Ilydyka:

13

Skrivnost mrtvašnice

Roman.

Pavza med prejšnjim in novim plesom je trajala samo nekaj sekund. Zamorci so bili preveč razvneti, da bi počivali.

Kovačik je začel v neznano družbo in zato tudi razuzdanosti ni podlegel tako hitro, kakor drugi, ki so jo sami iskali.

Analiziral je bujno življenje razkošnega nočnega lokala in pozabil pri tem na prekipeljavajočo temperamento svoje spremljevalke. Mila je bila iz čaše opojnosti v velikih požirkih. Njene oči so bile steklene, usta vlažna, vroča in žejna poljubov.

Ako bi bil to zaton bele rase, bi ne bilo treba govoriti o zmagi črncev. Kovačik je lital v duhu po pustolovnih romanih, v katerih je bila opisana daljna bodočnost, ko bo črna ali žolta rasa nadomestila belo.

Olej, taka je sedanjost. Perverzni zamorci raznemajajo naše žene do blaznosti, moške pa veselo poskakujejo po taktu zamorske melodije, namesto da bi to gadjlo zalego pretepli, vrgli skozi

**Danes ob 8. zvečer
na TABORU.**

Prosveta

Uredništvo »Zborov« najvljudneje
prosi vse gg. skladatelje in glasbenike, da
mu čim prej pošljejo odgovore oziroma
opombe o skladbi »Glasba v Noč deluje«.

Dnevne vesti.

12 Ljubljani, dne 26. februarja 1927.

Druga jubilejna nagrada

Včeraj je šla v svet tudi številka «Slovenskega Naroda», s katero je združena februarjska jubilejna nagrada v znesku 1000 Din. Številka je označena na notranji strani z žigom in dvema podpisoma. — Kdor ima ta izvod in ga do srede 2. marca opoldne prinese ali pošlje naši upravi, Knafljeva ulica 5, dobi zanj

en tisoč dinarjev.

Ako bi se do tega časa ne zglasil nihče, bomo nagrado razpisali vnovič.

«Slov. Narod».

„Najlepše Ljubljankinje“

Glasovnice za lepoto konkurenco, ki jo je s sodelovanjem odličnih ljubljanskih tiskarjev razpisal «Slovenski Narod», smo morali danes izpustiti in jih bomo priložili eni številki tekom prihodnjega tedna.

— Vlada podpora zagrebski univerzi. Prosvetni minister je ukazal zagrebski univerzi večjo podporo in sicer 60.000 Din za akademski dom, akademsko menzo in akademsko bolniško blagajno ter 30.000 Din univerzitetni biblioteki za nabavo novih znanstvenih knjig.

— Izpembe v prosvetni upravi ljubljanske oblasti. Beograjska »Pravda« javlja: Na zahtevo druge vladne skupine razpravljajo v prosvetnem ministertvu o načrtu glede izpembe prosvetnega uradnika v notranji strani države. V glavnem se je izpembe tičejo ljubljanske in mariborske oblasti. V zvezi s tem bo razrešen svoj dolžnosti šef prosvetnega oddelka v Ljubljani prof. dr. Dragotin Lončar. O tej stvari se že dal časa sušilo po Ljubljani v interesiranih političnih in učiteljskih krogih. Navajajo tudi že Lončarjevega namestnika bivšega prosvetnega načelnika prof. Frana Vadinjara, za katerega se zelo trudi starši člani SLS, a ima v mlajših klerikalnih hude nasprotnike.

— Povratek pravosodnega ministra. Pravosodni minister dr. Milan Sršić se je vrnil v četrtek v Beograd.

— Novi šef oddelka v prometnem ministertvu. Za šefa prometnega oddelka v prometno-komercialnem oddelku je imenovan dosednji namestnik Dobrovoje Cukavac.

— Kemični laboratorij vojnega ministertva. Vojno ministertvo je razpisalo natečaj za šefa kemičnega laboratorija. Kandidati morajo biti doktorji kemije ali diplomirani inženjerji-kemiki. Prošnje naj se pošljejo na vojno ministertvo najkasneje do 30. marca.

— Centralna komisija v prosvetnem ministertvu. V prosvetnem ministertvu se je ustanovila nova centralna komisija za strokovno oceno uradnikov. Ta komisija bo ob enem reševala prošnje in pritožbe glede delovanja oblastnih komisij.

— Dom inženjerjev in arhitektov v Zagrebu. Zagrebska sekcija Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov si je zgradila lastni dom. Zagrebska občina je dala sekciji na razpolago brezplačno stavbnišče. Tudi beograjska sekcija namerava zgraditi društveni dom.

— Filmska cenzura. Te dni je predvajala »Matica« film »Kralj in mlinar«. Vsebinsko je posneta po oni izmed številnih pripovedk, ki krožijo po Nemškem o pruskem kralju Frideriku II. Seveda so vse te legende prirojene tako, da poveličujejo človekovo ljubele in pravičnost Friderika II. ter spleta jo pravilno gloriole okoli čela tega nemškega viteza. Vse te in enake legende imajo namen vzbujati narodno samozavest seveda nemško. Tudi pripovedka o »Kralju in mlinarju« iz Sans-Socija spada sem. Opisuje kako je ropot mlina, nahajajočega se neposredno ob kraljevem gradu, motil velikega pruskega kralja pri izvrševanju državnih poslov. Kralj bi lahko dal odstraniti mlina, a kot vzor pravičnosti se je obrnil na sodnijo kakor vsak navaden državljan. — Tako poveličuje ta legenda pravico ljubele in pravičnosti pruskega kralja. Nemška vlada, ki se zaveda, da je film najboljši propagandistično sredstvo, posebno za široke mase, je dala filmski družbi za ta film na razpolago originalne uniforme iz taktarne dobe, staro orožje, konjenico, vojaštvo ter še velike svote denarja. Razen tega uživa ta film na Nemškem velike uglednosti. Čestitati moramo Nemcem, da znajo tudi s filmom širiti nacionalno zavest. Ne moremo pa sebi čestitati, da serviramo tako izrazite nemško propagandne filme naši publiki in to celo šolski mladini. Ne razumemo, čemu nam ga je Matica servirala, in tudi ne, zakaj ji cenzura predvajanje ni vsaj odsvetovala. Saj je ljubljanska cenzurna komisija drugače že ponovno pokazala svojo rigoroznost; gotovo bi lahko tudi glede raznih avstrijskih in nemških tendenčnih filmov vplivala na naša kinopodjetja. — D. M.

— Rezervni kapetani 2. klase, ki so ta čin dobili v velikem ukazu dne 14. marca 1924 se opozarjajo, da imajo po preteku 3 let pravico na višji čin. Zato naj 14. marca vložijo predpisani raport komandantu onega vojnega okruza, v katerem področju žive. Raportu mora vsakdo priložiti uradno potrdilo o dobrem vedenju, da ni sodnijsko kaznovan za nečastna dejanja, da ni v sodnijski preiskavi in da ni pripadnik protidržavne politične stranke. Informacije daje tudi pododbor Ljubljane.

— Samo še štiri dni so v razprodaji tomboleske tablice III. književne tombole Jugoslovenske Maticе, koje zbiranje se prične neprekinjeno 4. marca t. l. Ponovno smo že poročali, da obsegajo dobitki te tombole samo izbrane slovenske leposlovne knjige

v tisočih in tisočih izvodih. Zato priporočamo vsakomur, da si še pravočasno omisli tomboleske tablice in poizkusi srečo osvojiti ali pomnožiti si na ta način domačo knjižnico. Tablice po 3 Din so na prodaj do 2. marca t. l. pri vseh šolah in podružnicah Jugoslovenske Maticе v Sloveniji, v Ljubljani pa v Novi založbi, Tiskovni zadrugi, trafiki Sever in v pisarni Jugoslovenske Maticе, Selenburgova ulica 7-II.

— Raspisana službena mesta. Pri deželnem sodišču v Ljubljani se odda mesto vodje zemljiške knjige. Prošnje do 30. marca t. l. na predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani. Ob enem je razpisano pri istem sodišču mesto ravnatelja zemljiške knjige. Prošnje do istega datuma.

— Smrtna kosa. 25. februarja 1927 ob tri četrt na 6. zvečer je v tukajšnji splošni bolnici umrl po dolgem bolehanju g. Ivan Močan, mag. sluga, čuvár na Grajski planoti in vojni invalid. Pogreb dragoga pokojnika se vrši v nedeljo, dne 27. februarja ob tri četrt na 3. uri popoldne iz mrtvašnice tukajšnje bolnice k Sv. Križu. Zapušta soprogo in 3 mladoletne otroke. Blag mu spomin!

— Trgovska banka d. d. centrala v Ljubljani in njene podružnice v Mariboru in Ptuj poslujejo od ponedeljka, 28. februarja t. l. naprej v prostorih ljubljanske kreditne banke.

— Nezgoda. V ljubljansko bolnico so danes jutraj pripeljali Janeza Vranita, poljskega delavca v Želmljah pod Turjakom. Včeraj je popravil kozolet, a je pri tem z odra padel tako nesrečno, da je dobil težke notranje poškodbe ter si zlomil več desnih reber.

— Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekatec«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

— Gripa v Banjaluki. V Bosni, osebno v Banjaluki, je gripa dosegla na drugi vrhunec. Malo je hiš, kjer bi ne bil nihče obolen. Epidemija se še vedno širi, a vendar oblasti javnih prireditev niso prepovedale.

— Pri opešani prebavi, malokrvnosti, shujšanju, bledosti, obolenosti žlez, izpuščaji, furunkliji, prirodna grenčica »Franz-Josef« izbornu urela tako važno delovanje črevesa. Odlični močje zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro prenašajo vodo Franc. Josefa. Dobiva se po lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

DANES ZVEČER POSETITE VSI NASO

3. PRIREDITEV GRAFIKE

KI BO V PROSTORIH KAZINE OD 8. NAPREJ

VSTOPNINA 15. — PLES DO ZORE.

Iz Ljubljane

— J. Jubilej odličnega obrtnika. Jutri praznuje g. Ivan Nep. Kastelic, brivski mojster v Sv. Florijani ulici 25, tridesetletnico izvrševanja svoje obrti. G. Kastelic je prava ljubljanska domača osebnost. Je eden izmed prvih domačih mojstrov svoje stroke, dobro znan ne le v Ljubljani, marveč tudi po deželi kot spreten in soliden in ugleden obrtnik. Vseh 30 let ima brivnico v istem lokalu. Živi še precej meščanov in deželanov, ki so njegovi klijenti od prvega dne, ko je otvoril brivnico. Neprestano pa tudi narašča krog njegovih novih posetnikov. G. Kastelic je lahko ponosen na svoje delo tekom 30 let. Ob lepem jubileju se tudi mi pridružujemo s čestitko: Se nadalje srečno in uspešno!

— J. Častno odklikovanje. Detektiva g. Petra Ketteja je odklikoval rumnski kralj Ferdinand I. z zlato kolajno za zvesto in vestno službovanje povodom bivanja članov rumunske kraljevske rodbine na Bledu.

— J. Malomarnost. Toplo in deževno vreme je pokrilo nekatere ljubljanske ceste z blatom, ki ga morajo ljudje gaziti, ako niso v srečnem položaju stanovalcev onega dela mesta, kjer so ulice takovane odnoso asfaltirane. Najbolj so prizadeti stanovalci hiš ob Dunajski cesti proti Posavju. Od železniškega prelaza dalje proti Posavju je Dunajska cesta na obeh straneh skrajno zanevarjena. Blata je toliko, da ga gazijo ljudje mestoma do gležnjev. Včeraj sta dva delavci po pravici godrnjala čez da je po mestu mnogo brezposelnih delavcev, ki bi prav z veseljem šli strgat blato in posipat hodnike. Naj se vendar gradbena direkcija in mestni magistrat sporazumeta, da z zdravimi močmi odpravita skandal.

— J. Z včerajšnjim koncertom je bil naš ljubljani gost, akademsko pevsko društvo »Obilica« iz Beograda lahko zadovoljen. Kljub skrajno neugodnemu času za prirejanje koncertov (predpust) je Ljubljana pokazala s številnim obiskom koncerta Obilica svoje simpatije mladim pevcom in pevkom. Po koncertu je bil Obilica gost pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, ki je gostom pridelal v veliki dvorani Narodnega doma čajanko. Večer je med petjem »Obilica« in »Lj. Zvona«, prisrčnimi napitnicami in plesom potekel zelo animirano. Priprani smo, da beograjska pevska omladina odnese iz Ljubljane prijetne spomine.

— J. Vreme v Mojstranu je ugodno in brez dežja. Tekma v skakanju se bo vršila neprekinjeno; skakalnica je v dobrem stanju. Najboljša zveza iz Ljubljane je v vlakom ob 6.35 jutraj, ki pride v Mojstrano še pred pričetkom tekme. Polovična vožnja dovoljena.

— J. Domača veselica se vrši v torek, 1. marca v Grajski kleti. Mestni trg št. 13. Točijo se za pustne dni najboljše pristna in pitna vina, črna in bela, čez ulico popust. Preskrbljeno za gorka in mrzla jedila, za čaj in dobro kavo.

— J. Savez trezvene mladeži. Danes ob 16.30 se vrši kurz iz alkoholnega vprašanja v Akad. kolegiju za nižjošolce. Ob 17.30 se polagajo izpiti iz alkoholnega vprašanja. Po kurzu seja odžega odhoda.

— J. Dekoracije »Slavčeve« maskerade »Veliki pustni korzo« v Unionu 27. februarja 1927. prekašajo vse dosedanje. Kdor ne veruje, naj pride pogledat; gotovo mu ne bo žal. Dostojne in originalne maske dobrodošle. Za nemaskirane oblika promenadna.

— J. Princosa iz Amerike je naslov originalni, zabavni komediji v 4 dejanjih, ki jo uprizori »Prosvetni odsek naprednih društev« v St. Vidu nad Ljubljano na pustno nedeljo 27. t. m. ob pol 8. zvečer v šolski telovadnici. Ker je čisti dobiček te predstave namenjen tamburaškemu zboru »Sokol«, je dolžnost vsakega naprednjaka, da poseti to predstavo. — Zdravo! 230-n

— J. Skozi džunglje in pragozdove Afrike. Ponovno opozarjamo na predvajanje tega zanimivega kulturnega filma. Predstavi bosta jutri v nedeljo ob 9.30 in 11. dopoldne. Preskrbite si pravočasno vstopnice (po 2 in 4 Din) v predprodaji pri blagajni kina Maticе.

— J. Moste pri Ljubljani. V ponedeljek, 28. t. m. se vrši predseja lanskega odbora in kooptiranih ob 8. zvečer v mali sobi gospoda Prusnika. Prosimo sigurne, točne ter polnoštevilne udeležbe. — K. o. SDS.

— J. Splošno žensko društvo je preložilo svoj občni zbor na nedeljo 6. marca. V sredo 2. marca ob 5. popoldne je pa važna odobrova seja. 221-n

— J. V društvu »Soča« predava danes v soboto 26. t. m. v restavraciji ljubljanski dvor g. dr. Josip Volavšek o zelo zanimivi temi: Kako postaneš star — in ostaneš mlad? Udeležite se polnoštevilno. Po predavanju prsta zabava. Začetek ob pol 9. zvečer. Vstop prost. Vabljeni člani in prijatelji društva.

— J. Veselice na Laverici priredi tamkajšnje gasilno društvo v prostorih Ivana Ogri na jutri v nedeljo. K obilni udeležbi vabi društvo.

— J. Na veliki maskeradi v Sokolskem domu na Viču dne 26. t. m. pridejo plesateljice maske sijajno na svoj račun. Izborni »Jazz« pod vodstvom priznanega strokovnjaka br. Verbiča, bo poleg najnovejših godbenih originalnosti, prednašal tudi eksotične komade iz Vzhoda. Tudi v razkošnem »baru« bo posebna svojevrstna godba, ki bo v zvezi s stajno dekoracijo, rafinirano razsvetljavo, in z opilem prepojeno atmosfero, podžgala razpoloženje, do individualno zaželjenega viška. — Spreved mask se otvori točno ob 9. uri. Najlepša maska dobi dragoceno vazo z cvetjem in najoriginalnejšo nagrado poseben žurj. Dvorana je razkošno okrašena in nudi pristen kitajski slog. Nihče ki je ima kakoli priliko, naj ne zamudi ta zadnji veliki letošnji predpustni večer, da mu ne bo žal. Zato naj danes vsi v Sokolski dom na Viču. Začetek ob 8. zvečer Vstopnina 10 Din. 222-n

— J. Tedensko dohajajo krasne pomladanske bluze M. Kristofič-Bučar. Stari trg 9.

— J. Težka nesreča na kolodvoru v Šiški. Matevž Berčič, 45-letni premikač državne železnice je bil včeraj popoldne uslužen pri premikanju tovornih voz na gorenskem kolodvoru v Šiški. Pri tem je nasprotni tovorni vlak pripeljal na bližnji tir in podrl Berčiča na tla, tako da so mu kolesa lokomotive zmečkale vse prste desne noge. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v splošno bolnico.

— J. Razne tatvine. Ovađen je neki Peter S., ki pa ni pravi šparovec, radi tatvine dveh dragocenih preprog na škodo trdke I. C. Mayer v Stritarjevi ulici. Delavki v Bonačevi kartonažni tovarni Frančiški Stergar je pred dnevi zmanjkalo iz torbice 160 Din, osumljena je bila neka Vera, ki je priznala tatvino ter lakonično izjavila: »Vrnila bom denar, ko ga bom imela«

Cvetno slavlje v Yokohami

Največja in najlepša predpustna prireditev bo maskerade »Ljubljanske Sokole« na pustni torek dne 1. marca t. l. v vseh prostorih »Narodnega doma«.

— J. Drago predpustno veselje. Je gospod France ugleden in prileten ljubljanski meščan, ki vodi trgovske posle z zlatom. Pred dvema dnevnoma, na debeli četrtek, je veseljačil in s seboj nosil aktovko, v kateri je imel za 1400 Din orange-zlata v listih. V veseli družbi mlade deklice je bil v neki mali kavarni. Tržačanka Pavlica, stara že 26 let, ki se po mestu klati brez posla in strehe, se mu je silno doblila. Razgovarjala sta se. Pavlica pa je porabila priliko, pograbila aktovko z zlatom in izinila. Ne morejo jo izalestiti, tako se je dobro skrila. Najbrž popiva kje zunaj v kaki veseli družbi. Pavlica je drugače premetena tičica, vsakomur toži svoje gorje in pripoveduje: »Prodajam srečke, ker ne morem dobiti nobene službe«.

— J. Drobnja policijska kronika. Bila je aretirana mlada deklica, ki je ponoči taval po ulicah, zapuščenca, brez strehe in kruha. Prijavljena je večja tatvina preprog in tatvina gotovine 160 Din. Skoraj ves teden so mirovali ponočnjaki in predpustni veseljaki, snovi so se zopet spravili na ulice in so otvorili zadnje dejanje predpustnega rajanja z rogovljenjem, vpitjem, petjem in tuljenjem. Prijavljena so trije veseli mladeniči Andra, Antun in Saša, ker so silno kalili nočni mir po glavnih ulicah drugače v težkem anu onega mesta. Neki Evgen je razgrajal in se pretepal. V neki kavarni je bilo zelo veselo še daleč čez policijsko uro. Tam je bilo mnogo veselih deklic. Zato bo lastnica kavarne morala šteti kovače, ker je prekoračila policijsko uro. Devet vozačev je prijavljenih radi prestopa cestnopolicijskega reda.

— J. Z. S. K. »Hormes«, priredi v soboto 26. t. m. ob 20. v hotelu »Bellevue« v Šiški svoj IV. maskeradni ples. Svira salonski orkester.

— J. Bučno olje la najcenejše ima Kolšek, Dunajska cesta 147.

— J. Veliko ležero raznega perila in bluz priporoča Ign. Žargi, Sv. Petra c.

Jutri v »Narodnem domu«
«Otroška čajanka Atene»
: ob 4. uri popoldne. :

— J. Valčkov ples prirede na pustni torek dne 1. marca mesarski pomočniki Zadruga mesarjev in prekajevalcev na Taboru. Dostojne maske dobrodošle. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 15 Din. K obilni udeležbi vabi — Odpor. 208-n

— Nogavice, vezene in žepne robce kupite najceneje v trgovini Osvald Dobeč, Ljubljana, Pred škofijo 15 in Sv. Jakoba trg št. 9. 40-L

V opoju karnevala

Harry Liedtke

predvaja danes, v soboto, ob 4., pol 6., pol 8. in 9. — Jutri, v nedeljo, ob: 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri v »Kinu Matica«.

Iz Celja

— c. Poverjenstvo Vodnikov družbe obvešča občinstvo iz okolice, da je prevzelo letos tudi poverjenstvo za okolico. Kdor iz okolice ali iz mesta se hoče pristopiti k Vodnikovim družbi, naj to stori najkasneje do 20. marca, ker se mora takrat nabiranje članstva in ustanovitev za leto 1927. zaključiti.

— c. Sklopično predavanje turistovskega kluba »Skale« v Celju, ki bi se imelo vršiti minuli četrtek v mestnem kinu, je preloženo na četrtek, dne 3. marca.

— c. Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarna »Pri Križu« na Cankarjevi cesti.

— c. Selmi v Celju. Redni mesečni živinski sejem se bo vršil v ponedeljek dne 7. marca. Letni živinski in kramarski sejem pa bo prvo soboto po sredi posta, to je dne 26. marca.

— c. Ljudsko vseučilišče. Zadnje predavanje na Ljudskem vseučilišču je oskrbela strokovna učiteljica gđa Ana Zupančič. V svoji temi »Pota in cilji sodobnega ženskega gibanja« je poslušalce temeljito seznanila s težnjami žen sedanje dobe. Predavanje je bilo vseskozi zanimivo. Gosp. predsednik se je prav prisrčno zahvalil predavateljici za temeljita izvajanja, poslušalke so pa zadovoljne odšle, želeč si da bi se jim še večkrat nudila predavanja te vrste.

Naznanilo

Kdor želi imeti letos prvovrstno in najmodernejšo slikarijo, naj naroči le pri tvrdki

Ivan Martinc,

sobni slikar in pleskar, LJUBLJANA, Poslanska cesta 20.

— Konkurenčne solidne cenel —

Iz Maribora

— m. Tonemo! Prebivalci magdalenskega predmestja se pritožujejo nad zastopstvanjem s strani mestne občine. Dočim so lansko leto v sredini mesta, kjer ni takega prometa, uredili in nanovo posuli vse ulice, so ostale razvožene ceste v predmestjih, kjer je tudi kanalizacija pomankljiva, nedotaknjene. Po zimi se to ni tako zelo opazilo, ko pa sedaj, ko je nastopilo južno vreme in se blato kar cedi po cestah. Ponekod je prehod sploh nemogoč. Isto velja tudi za meljsko in koroško predmestje. Prebivalstvo prosi staveni urad, naj vsaj najsilnejše ceste primerno posuje in povalja, ako že res ni mogoče vsega na enkrat izvesti.

— m. Pustni torek ima letos srečen datum, takoj prvi dan v mesecu, ko je še vsak malo pri denarju. Zato so razna društva letos posebno agila s prireditvami, tako da Mariborčanom ne bo treba lomiti glave, kje bi našli lepši in zabavnejši prehod v žalostne posne dni. Pri Götzu bodo rajali sportniki, Sokoli gredo v Narodni dom, drugi pa se zatečejo v številne predmestne gostilne, kjer je napovedanih cela vrsta domačih prireditev. Na pustno nedeljo popoldne priredi SK Maribor sportno reduto za naše mlčke, ki je tudi lansko leto izbornu uspeha in privabila toliko gledalcev, da je morala policija dvorano še pred začetkom zapreti.

— m. Slovensko zdravniško društvo v Mariboru je na svojem zadnjem obnem zboru izvolilo za predsednika dr. F. Jankoviča, za namestnika pa dr. Koltererja. V odboru so dr. Černič, dr. Robič, dr. Klasinc, dr. Trezn, dr. Marin, dr. Ipavc, dr. Sekula in dr. Zorjan.

— m. Čarlston postaja tudi v Mariboru »moderen«. Plesajo ga na vseh prireditvah, v baru, poučujejo ga vse plesne šole, navsezadnje pa ga bodo poučevali še v kinih. Podjeten lastnik »Union« kina g. Valjak pa je otvoril sedaj še posebno — Čarlston-sobico poleg kino-prostorov, kjer bodo obiskovalci kina imeli priliko, da takoj po predstavi poskusijo prve korake in se priuče temu eksotičnemu plesu. Ker je ples zelo naporen, bodo v tej sobici dobili tudi primerna okrepčila v podobni dobre vinske kapljice in slastnih prigrizkov. Maribor tudi na plesnem polju napreduje...

NOGAVICE

TRADE MARK

znamko in žigom

ALS

KLJUČ

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Sokol

VII. glavna skupščina JSS

se bo vršila letos v Beogradu 25., 26. in 27. marca v dvorani beograjske občine. Spored skupščine je sledeči: 25. marca prihod delegatov. — 26. marca ob pol 10. odkritje spominke plošče v vojni padlim Sokolom v dvorani sokolskega društva Beograd - Matica, ob pol 12. polaganje temeljnega kamna za prvi Sokolski dom v Beogradu. Popoldne bodo seje: zborna župniška načelnikov, urednikov sokolskih listov, prosvetnega zbora, socijalnih odsekov. Zvečer istega dne bo zaupna seja delegatov in sestanek kandidacijskega odbora. Vse te seje se bodo vršile v prostorih II. beograjske gimnazije, v Poincarejevi ulici.

Naslednjega dne 27. marca ob 9. dopoldne bo otvoritev glavne skupščine JSS v dvorani beograjske občine, na kateri podajo posodni funkcionariji svoja poročila, slede predlogi odbora in starešinstva JSS, predlogi žup, nujni predlogi, določitev delovnega programa za leto 1927, volitev starešinstva JSS. Zvečer ob 20. se bo vršila svečana sokolska akademija v dvorani II. beograjske gimnazije.

Naši muslimani in jugoslovensko Sokolstvo

O tem vprašanju je napisal znan in vnet sokolski delavec musliman Sadija Šerbić v »Vestniku sokolske župe v Tuzli članek«, v katerem ugotavlja najprej, da je v vseh sokolskih društvih bosansko-hercegovskih sokolskih žup zelo lepo število aktivnih in navdušenih Sokolov muslimanske veroizpovedi. Zakaj to, piše Šerbić tako-le:

«Zivljenje naroda, dokler se razvija na osnovi istine, obtega dobrega in napredka, je nerazljudno kot solčni žarek in ne morejo ga uničiti nikake sile teme in nasilja.» (Tyrš)

Ni noben slučaj, da se je rodila Sokolska ideja v sredi onega naroda, ki je dal Husa in Žilko, kjer so se vodile stoletne borbe svobode proti marizmu. Velika Helada, Hus in Žilka, zdravje, moč, lepota, svoboda in resnica, napredek in borba so bile vodilne ideje velikega Tyrša.

Sokolstvo samo po sebi predstavlja največjo širokogrudnost, svobodo duha, misli in dela, zdravo dušo in telesa, je dom napredka, kulture duha in intelekta in se je moralo že radi samega tega boriti od početka do danes — več kot 60 let — za svobodo misli in mišljenja z raznimi mračnjaki strujami.

O tem se je že dostikrat teiralo in je že zadosti objašnjen odnos krščanske cerkve, predvsem katoliške, do Sokolstva in Tyrševih idej, ki jih je Sokolstvo popolnoma usvojilo.

Nežem se zaustavljati pri tem vprašanju, zadovoljiti se hočem s tem, da vsaj v kratkih črtah pokažem in razložim odnos Islama v obče in naših muslimanov posebej nasproti Sokolstvu kot nacionalni, svobodoumi slovenski zajednici.

Poskusiti hočem razložiti, zakaj je v sokolskih društvih v Bosni in Hercegovini in tudi na jugu naše domovine toliko navdušenih in aktivnih Sokolov muslimanske vere.

Islam ima s socijalnega stališča brez eumajne dosti sorodnosti s sokolsko Tyrševio ideologijo. To izgleda, mogoče, malo čudno, a vendar je tako. Po sami svoji prirodi nudi Islam vsakemu svojem pristašu razvoja in svobodnega delovanja. Ono širi družabnost in bratstvo tudi po svojih institucijah. Islam kot religija se ne protivi sokolski ideologiji, ampak se nasprotuje z njo strinja. Zato more postati vsak musliman svobodno njen.

Islam je osnovan na principih zdravega telesnega, duševnega in moralnega razvoja in ureja tudi molitve v duhu telesne vzgoje in higijene.

Če eliminiramo čisto versko-dogmatsko stran teh moštvev, mislimo nehoti, da o njih razmišljamo, na različne sisteme telesnega vebanja, predvsem na Sokolstvo.

Tyrš pravi: »Ne vsak zase, kot poedinec, pa tudi ne v poednih edinicah, marveč s podporo in prizadevanjem nas vseh hočemo rešiti svojo nalogo in to ne samo v svojo lastno korist, temveč v dobro celoga našega naroda, vse človeške družbe.«

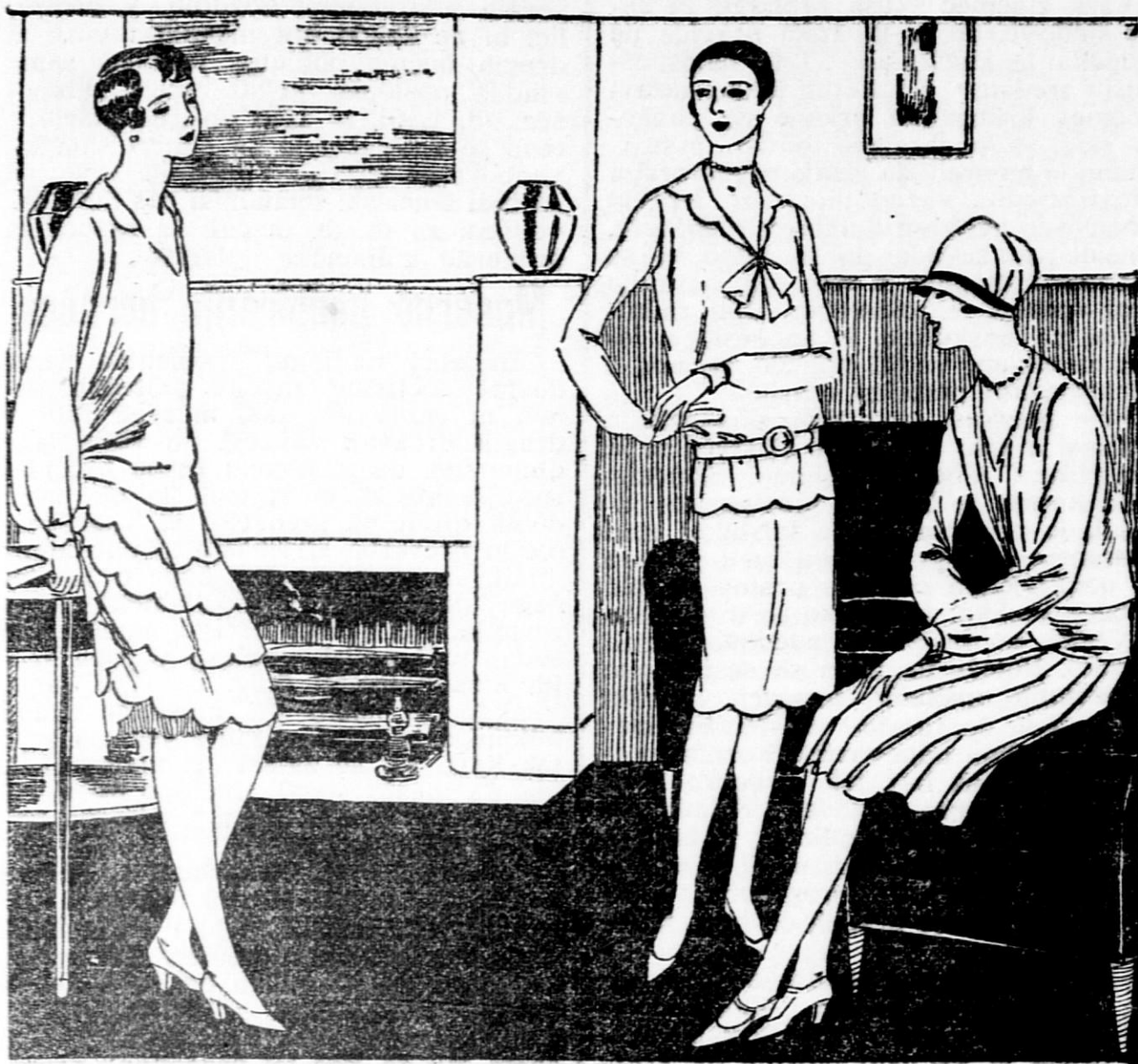
Tudi v teh principih se strinja Islam s Tyrševio sokolsko ideologijo.

Obrnimo se zdaj nekoliko na naše muslimane.

Etničko čisti Slovani, brez vsake primesi tujih elementov, so ohranili naši muslimani do danes osobine svojstvene jugoslovenskemu plemenu. Pod vplivom raznih okolnosti so primili — v dobi turške moči — islam, toda Turki jih niso mogli absorbirati, niti vplivati na spremembo njihove slovenske mentalitete. Skozi celo dolgo dobo turškega gospodstva so bosanski muslimani ipak ohranili svojo slovensko individualnost, čeprav mnogi med njimi pravijo, da so Turki, ali v najboljšem slučaju Bosanci.

--- Moda ---

Bela nedolžnost večernih oblek

Med novostmi letošnje pomladanske mode se glasi važna parola: Večerna obleka naj bo bela!

Deviško bela barva bo torej letos dominirala poleg svetlih rumenkastih nijans. Pripravljena so najfinejša, najelegantnejša blaga: srebrnast lamé, bele čipke na blesteči svili, snežno bel kineški krep z vezanimi motivi.

Naravno, da oblika odgovarja ideji nedolžne bele barve, ki jo cenijo vse dame. Vse, brez izjeme, ker pristaja vsakemu obrazu in sleherni postavi. Gornji del učinkuje samo skozi drapiran material, je mladosten in eleganten. Kratka partija krila je ob strani opremljena s šlepom. V celoti izraža

bela večerna obleka dekliško vitkost.

Vzljubile jo bodo dame na prvi hip. V splošnem velja k letošnjim novim oblekam pripomniti, da v ospredju interese letos ni linija, ki ostane domala neizpremenjena, marveč skala barv, ki so itak vedno glavne čimteljice menjajočega se okusa. Za vse vrste dnevnih oblek bodo priljubljene svetle pastelne nijanse: rožnata, beiga, biskvitna, medlozelena, svetlomodra. Ali — kakor svedoči naša slika — se bo tudi pri dnevnih oblekah priljubila bela barva, vsaj v kombinacijah. Med dosedanjimi materiali pa se najčvrsteje držijo kasha, ki ga modni trg prinaša v izredno finih kakovostih.

Modna strast in zločinstvo

Prirojen nagon za lepoticenje. — Žene se ne krasijo le radi moških. — Želja po lepi obleki in nakitu je često močnejša od morale in poštenosti.

Že od pamtveka se ženske in moški radi lepoticijo. Skrb za lepo in privlačno zunanost je človeku že nekako prirojena. Toda zanimanje za modo in posnemanje vsega, kar spravijo na dan modni diktatorji, je doseglo šele v naši dobi svoj vrhunec. Boginja mode ima menda med vsemi božanstvi največ čestit. Saj je pa tudi težko premagati izkušnje, ki obhajajo človeka, ako gre mimo razkošno opremljenih modnih izložb, kjer so izstavljeni najnovejši vzorci modnih oblek. Koketirati se ne da brez lepe obleke, elegantnih čevljev in primernega klobučka, pod katerim se prikupljivost ženskega obraza znatno poveča. Koketne pa so več alj manj vse ženske. Celo ženske divjih barbarskih narodov, ki glede toalet niso preveč izbirne, se tetovirajo, da bi bile lepše.

Lepoticenje v kaznilnici

Hrepenenje po zunanjem lepoti, po vzburjanju moškega poželjenja in občudovanja spremlja ženske tudi tam, kjer bi človek ne pričakoval skrbni za lepoto. Kakor znano so v ženskih kaznilnicah vsa kosmetična sredstva prepovedana. Toda v neki nemški kaznilnici se je kljub temu pripetilo, da kaznjence niso moge premagati prirojenega nagnjenja do lepoticenja. Ker niso imele pri rokah pudra, so nasrtnale omet z zidu in se z njim posipale po obrazu. Neka kaznjenska je imela zjutraj, ko so prišli v sobo pazniki, celo z rdečo barvo namazan obraz. Pazniki so zaman razmišljali, kje je dobila to kričeče barvilo.

Končno jim je sama priznala, da je našla v jetniški obleki rdečo pobarvano nit, ki jo je namočila v vodi in se z rdečo vodo pobarvala.

Elegantna za vsako ceno

Moda in kosmetična sredstva igrajo v ženskem življenju zelo važno vlogo. Zato ni čuda, da si ženske, ki nimajo za nakup modnih oblek in kosmetičnih sredstev potrebnega denarja, pomagajo na drug način. Največkrat se pripeti, da izrabi bistroumna žena dobro voljo svojega moža in mu izvabi denar za fino perilo, novo obleko, kožuho in dragulje. Manj izbirne ženske si pomagajo iz zadrege z bogatimi kavalirji, žal so pa tudi take ženske, ki se ne strajajo niti zločina, če jim gre za zunanjo lepoto. Koliko tatvin, sleparij in umorov je bilo že izvršenih zavoljo ženskih kapric. Marsikateri možki je že zašel na krivno pota, ker si je hotel ohraniti naklonjenost svoje dame in je izvršil zločin, da pride do potrebnega denarja, s katerim bi mogel ustreči njenim pretiranim željam. Lani se je zagovarjala pred neko poroto v Franciji devojka, ki je bila obtožena tatvine. Nekoč je stopila v trgovino s kožuho, kjer so ji pokazali krasen kožuhovalen ovratnik. Ogledovala ga je in gladila nekaj časa fino dlako, potem je pa stisnila ovratnik pod pazduho in pobegnila iz trgovine. Porota jo je obsodila. Ko je bila izrečena obsodba, je devojka potegnila iz žepa revolver in si vpricho sodnikov poglala kroglo v glavo.

Moje mrtvo telo je ležalo tu, opravljeno in smešno kakor vsako mrtvo telo. Hotel sem se zasmejati, pa sem se zdržal: vedel sem, da se to ne spodobi, osobito ne v prvih trenutkih, ko še vsi čutijo neko spoštovanje napram pokojniku.

In ko sem se tako našel pred svojim mrtvim telesom, mi je padlo nadomada na um, da bi ga mogel interjuvati. Zakaj ne?

Prosim vas, da mi verjamete, da je interjuv z mrtvim telesom ena od zanimivijših stvari, ki se morejo zamisliti. Ne smete pozabiti, da sem stal tu pred svojim lastnim mrtvim telesom. S tujimi mrličji je stvar težja. Osobito težko je prisiliti jih, da odpro usta.

S svojim mrtvim telesom je lažje. Najprvo vem natančno za vse njegovo preteklost. Potem poznam njegove navade, okus, razpoloženje. Z eno besedo vse, kar znatno olajšuje interjuv.

Začel sem tako-le:

«Dragi in spoštovani Ferante Alva-

Lanske jeseni je bila v Pragi aretirana neka privatna uradnica, ki je izzvalila od praških trgovcev s svilo, modnimi predmeti in dragulji za 300.000 Kč blaga. Kupovala je vse na kredit, občevala v najboljših krogih in nastopala povsod kot bogata dama. Ko so jo trgovci slednjič ovadili sodišču, se je zagovarjala, da brez modnih oblek in draguljev ni mogla igrati vloge odlične dame.

Originalna sleparija

Zelo rafinirano sleparijo je izvršila lani v Pragi neka elegantna dama, ki ni imela denarja, da bi si kupila toli željeni nakit. Nekega dne je stopila v trgovino in si izbrala najlepši dijamantni kolček. Trgovca je prosila naj odnese nakit kak zanesljiv pomočnik v njenem spremstvu na njen dom, kjer si bo njen mož nakupljeno dragocenost ogledal in poravnal račun, ako mu bo nakit ugajal. Izjavila je, da je njen mož vseučiliški profesor. Trgovci ji je ustregel in dama je odšla s trgovskim pomočnikom k nekemu praškemu psihijatru; ko sta stopila v predstobo, ga je prosila, naj malo posesti, da pokaže nakit svojemu možu, nakar se takoj vrne. Odšla je v zdravnikovo sprejemnico, kjer je psihiatru izjavila, da je privedla s seboj svojega sorodnika, ki kaže vse znake težke duševne bolezni. Kot dokaz, da je njen dozdevni sorodnik res prisluksnjen je navajala, da se izdaja za uslužbenca juvelirne trgovine in trdi, da mu je neka dama ukradla dijamantni nakit. Zato, da nahuji vsakogar, ki ga sreča, češ naj mu vrne ukraden nakit. Dama je še pripomnila, da njena navzočnost na prisluksnjenega trgovskega pomočnika zelo vpliva, in da se mora za hip odstraniti, da bi mogel psihijater bolnika nemoteno pregledati. Tudi zdravnik je prebrisani sleparici nasedel. Nič hudega sluteč je sprejel od nje honorar in dama je skozi stranska vrata odšla.

Takoj nato je zdravnik poklical trgovskega pomočnika, ki se je začudil, da njegove elegantne spremljevalke ni v ordinacijski sobi. Ker se mu je zdela stvar sumljiva, je zahteval naj mu zdravnik nakit plača ali pa vrne. Zdravnik ga je začel smeje tolažiti in mu staviti razna vprašanja, kakor je pač običaj pri diagnozah duševno bolnih. Nesrečni pomočnik ni razumel, kaj hoče zdravnik od njega. Končno je začel klicati na pomoč in zagrozil zdravniku, da pokliče redarje. Predno sta se zdravnik in njegov neprostovoljni klient sporazumela, je bila elegantna sleparica že na varnem.

Iz tega je razvidno, kam lahko privede žensko pretirano nečimernost in pohlep po modnih novotarijah, ki presega meje njenih financ. S tem pa seveda ni rečeno, naj hodijo ženske zanamarijene in naj ne skrbje za svojo zunanost. Kakor povsod v življenju, tako se je treba tudi pri modi omejiti na to, kar si z razpoložljivimi sredstvi lahko privoščimo.

Pomlad na jugu

V času, ko je zadel našo dalmatinsko obalo lud potres in ko so bili prvi letoviščarji v strahu, kaj bo, ako potresni sunki ne ponehajo, je vladalo na francoski rivijeri bujno vrvenje. V Nici so bile te dni otvorene tradicionalne predpustne svečanosti, ki so privlačile bogate prebivalce vseh petih delov sveta. Po široki promenadi Des Anglais so se pomikale dolge procesije mask na okrašenih vozovih, nepregledno morje svežih rož in girland je polnilo promenado, čestitki karnevala so se strnili v toplem južnem podnebnju in v splošnem dirindaju je imel Amor dela čez glavo. Udeleženci karnevalskega slavlja so se izpremenili v atmosferi južne živahnosti v brezskrbno, razposajeno deco.

Promenada na francoski rivijeri je pa tudi kraj, kjer radovedneži najprej občudujejo pariške pomladne modne modele, najnovejše toalete so razstavljene v izložbah, obenem jih pa elegantne dame že nosijo. Koketne Parižanke in bogate Američanke se sprehajajo dopolne na morski obali že v januarju in februarju v lahkih pomladnih kostumih.

Mednarodne krasotice promenirajo v kratkih krilih kakor jeseni in pozimi. Niso se obistinila proročanja, da bodo krila še krajša, brezuspešna pa so ostala tudi prizadevanja, da bi jih podaljšali. Letošnje pomladno krilo zakrije dami za silo kolena, ako počasi stopa ali stoji. Ako pa sede, se pokažejo ko-

lena v vsej svoji dražesti in obli harmoniji. Skoraj k vsem pomladnim kostumom se nosijo preprosti moški podobni plaščki z moškimi ovratnikom in kravatno.

Zelo moderni bodo spomladni kostumi iz kockastega ali progastega blaga. Nekateri vzorci so v cellem kockasti ali progasti, pri drugih pa vidimo kockasti plašček in gladko krilo ali narobe. Nosi se tudi temni plaščki s svetlejšim krilom ali pa vsi svetlejši obleko. Izmed barv protežira moda za pomladno sezono najbolj sivo ali rjavo v svetlih belorjavih in sreborno-roza barvo. Zelo priljubljena je tudi temnomodra barva, ki se kombinira z vijoličasto, rdečo ali modrorjavo, in črna, kombinirana z belo. Poleg teh favoriziranih barv pa napoveduje moda še celo vrsto drugih. Tako na pr. svetlo zeleno, rdečo, vijoličasto in belo. Kostumi so često okrašeni s pestro ali belo kožuho in ovratniku. Šali so prišli precej iz mode; zlasti se ne nosijo več tako, da bi se konca opletala spredaj in zadaj, ampak so položeni ob ovratniku lopice, tako da ga skoraj docela pokrivajo.

Tržaški predpust

Rekorden promet v zastavljanju. — Sezona karbolove kisline. — Slovanske zabave.

Trst, 23. febr.

Predpust gre h koncu!

Bil je dolg, skoro predolg za vedno bolj mršave tržaške mošničke, ki so zopet in zopet morali po nove krme na »Monte«. »Monte di pietà«, torej »hrib usmiljenja«, kakor Lah imenuje zastavljalnico, je zelo prometna in koristna ustanova. Tržaški »Monte« pa je še tem pametnejša in koristnejša ustanova, ker bi povprečni Tržčan sploh ne mogel živeti, če bi ga ne imel. »Monte« in pa kolekture »male loterie« so danes kraji, ki brez dvoma izkazujejo največji promet med vsemi tržaškimi podjetji, zlasti še, ker je predpust tako nesramno dolg, da sega celo preko 24. februarja, ko je poleg vseh predpustnih izdatkov treba plačati tudi vsaj trimesečno stanarino. Sreča je, da je mraz nekoliko popustil; če dni bo videti okoli »Monta« cele procesije ženic z velikimi omoti: zimska obleka se poslavlja od svojih lastnikov in gre počivat v »Montova« skladišča, vmes pa tudi marsikateri frak in smoking, ki sta za letošnja izpolnila svoj predpustno dolžnost, in svilena obleka, ki se je košatila morda na najfinjšem plesu. Briljanti in biseri so seveda šli že zdavnaj isto pot, ker Tržčanka ve prav dobro, da brušeno steklo in japonski biseri v razkošno razsvetljeni plesni dvorani dosežajo isti učinek kakor pristni dragulji in da končno pri »tangu« in »charlestonu« bolj učinkuje v zgodnjem času in na primeren kraju izvajanje pritisk mladega, od resnične alj pa tudi le hlinjene strasti drhtečega telesa kot pa vse zastavljene dragocenosti.

Tržaški predpustni plesi niso ravno bogve kak vzor morale in vkljub temu, da je zlasti letos varnostna oblast storila mnogo več, nego prejšnja leta, se je brez dvoma dogodila »sveta in svačega«, na plesih in po plesih. Zato je v Trstu danes najpopolnejše zdravilo karbolna kislina, ki se pa navadno jemlje v tako razredčenih dozah, da je zdravniku rešilne postaje še vedno dana možnost, da samomorsko kandidatko reši z izpranjem želodca. Sezona karbolne kisline se je že pričela, in ker je bil letos predpust tako izredno dolg, bodo tržaški drogisti imeli najbrž precej prometa v tem predmetu.

Govoreč tako o tržaškem predpustu, pa nikakor ne mislim plesov, ki jih prireja naš jugoslovanski živelj in ki so v resnici v vsakem pogledu kar najdojstnejši. Letos so se vsi ti »naši« plesi vršili v isti dvorani, pri Dreherju, ali kakor jo imenujejo, v dvorani »Tina di Lorenzo«. Prvi je bil ples Ženskega podpornega društva jugoslovanske kolonije, pod pokroviteljstvom jugoslovanske generalnega konzulata in je bil čisti dobicek prireditelje namenjen za podporo ubožne jugoslovanske dece v Trstu. Temu je sledil trgovski ples, potem omladinski, za njim ples češkoslovske kolonije in končno bo še v nedeljo, 27. t. m. sportni ples, ki ga prireja sportno društvo »Adrija«. Udeležba je bila vselej kar najlepša in so prireditve poleg neuttajljivega moralnega

uspeha, ki leži predvsem v okolnosti, da se sedaj, ko je popolnoma uničeno vse društveno in družabno življenje, vsaj ob taki priliki more sestati večja množica naših ljudi in se počivati v skupni zabavi, dosegle gotovo tudi znatne gmotne uspehe, ki gredo vsi v najboljše name-ne.

Za prihodnje leto se kažejo za vse te prireditve slabi izgledi, ker je Dreherjeva palača prodana ter se začne že v kratkem prezidavati in preurejati za — borzo.

Smučarjevo srce

Nemški zdravnik pripoveduje:

Čuli smo glasne klice na pomoč. Vsi, ki smo se nahajali v zasneženih planinskih kočih, smo skočili pokonci, kakor da nas je prešinila električna struja. Pri pohiteli 50 m navzdol k zavoju smučke sledi. Našli smo mladega smučarja, ki se je z vsemi napori skušal dvigniti. Srce mu je utripalo kakor kovaški meh. Pretiraval je svoje moči in opešal tik pred ciljem. Z združenimi močmi smo opešanca spravili v koč. Le polagoma je okrevan in šele po treh dneh je bil v stanu, da se je z neprestanim počivanjem povrnil v dolino.

Slične prizore je doživel že marsikateri smučar in turist, ki često pohiteva v pokrajine zimskega sporta. Smučar hoče in mora doseči določene cilje. On ne more prenehati sredi poti, ker se ne sme dati presenetiti od teme in mraza. Ta nagon k cilju zaveja k prenapenjanju srca.

Srce je središče vsega sportnega udejstvovanja. Lahko je telo še tako muskulozno in odporno, toda brez najpopolnejše izvežbanosti ni sposobno za sport. Izvežbano srce reagira točno tudi pri večjem in daljšem naporu. Energija vsakega utripa je pojačana in potrebuje le počasno stopnjevanje. Izvežban smučar niti po več urah smučanja ne čuti hitrejšega utripanja. Kod pa ni izvežban, začne pešati že po kratkem naporu. V enomer sega k prsom in vzdihuje: »Neusmiljeno mi utripa srce!«

Nekoliko močnejšega srčnega utripanja pri sportnih naporih še ni smatrati za hibo. Šele če so utripi posebno močni, naj vsakega smučarja opominjo, da mu prevelik napor lahko povzroči katastrofo. Ako ne dovoliš sreč počitka, se ti začne širiti. Ta napaka se sicer da zopet popraviti, ako pa neprestano preceňuješ svoje moči, se lahko pokvariš za vedno.

Smučanje spada med trajne sportne vežbe kakor veslanje, kolesarjenje, tek, ki povzročajo naraščanje srca radi uvrščanja njegove muskulature. Mišice srca morajo postati čvrstejšje in zato obilnejše, da lahko izpolnjuje stavljen zahteve. Počasna in previdna vežba ni škodljiva. Usodno pa lahko postane vsako pretiravanje.

Ljudje z nervoznim bolehanjem srca, katerih je neverjetno mnogo in ki že pri najmanjših razburjenjih dobivajo močnejše utripanje srca ter izpočetka ne zmorejo niti lahkih naporov, so se po sistematičnem in premišljenem vežbanju izurili za prvovrstne smučarje. S tem je že tudi povedano, da so uvrstili svoje srce in se rešili nervoze. Tržavno vprašanje je problem združevanja srčne hibe in sportnega udejstvovanja. Ne da se rešiti na splošno. Vsak bolnik mora konsultirati zdravnika, ki ga bo dlje časa opazoval in mu nato dal pameten nasvet. Vse-akor mora vsakdo, ki bolega na srce ali žilah, ravnati skrajno previdno. Starejša leta ne ovirajo udejstvovanja v sportu. Nasprotno! Pametno vežbanje lahko še v poznejših deenjnih nudi vir mladinske svežosti in močate odpornosti. A kdor si smučke nabavi šele s 40 leti ali pozneje, stori seveda najpametnejše, ako si da najprej preiskati stroj srca in žil. Razne starejše ljudi silijo domišljavost k temu, da se skušajo izkazati kakor izvežbani mladitji. Ali pa hočejo za pretiranimi telesnimi vežbami zmanjšati svojo obilnost. Posledica tega absolutno nedopustnega stremeljenja je lahko kmalu katastrofalna.

Opazuj se sam!

To je eno glavnih pravil za vsakega sportnika, posebno še v starejših letih. Samo kdor sebe opazuje, bo uvidel, kaj mu prija in kaj lahko prenesejo njegove moči. Telo svari razum. Ne ostane mlad, kdor si v zrelejših letih skuša priboriti enake uspehe kakor mladina. Pač pa ravna pametno, kdor pravilno neguje svoje telo, proučuje svoje moči ter se podreja volji in rednim funkcijam svojega organizma.

KONGRES NARODOV. — velika maskerada Sokola I. na Taboru 26. februarja

lepega bitja ali prevrtljivega in nezanesljivega kakor avtomatski števec. (Ne govorim o drugih ženskah, ki so bile prej poleg njega, ker so ženske kakor bolhe: skačejo iz naše postelje v tuje brez vsake izbire in z neverjetno brzino, čim se žrtve jame česati!...)

«Zdi se mi, da je ta tvoja zadnja ljubica čutila do tebe neko posebno naklonjenost. Zakaj, tega niti zdaj ne veš. Hočem ti povedati: čul sem to od neke njene prijateljice, siromak moj Avaro! Zdelo se ji je, da si izredno podoben njenemu psu kitajske pasme, ki ga je nedavno pregazil avtomobil!...»

Tvoja zadnja ljubica pride kmalu semkaj, da prelje svoje zadnje solze. Ko ti pogleda v obraz, se bo morda spomnila svojega ljubljenelega psa kitajske pasme. In začela bo stokati. Ali vsi okoli nje se bodo suvali z lehtmi in šepetali:

«Sirotka mala, kakor ga je imela rada!»

Eh, kaj misliš, dragi Ferante? Zdi se mi, da te moje besede niso tako silno vzradostile. No, ne jezi se, ostal bom poleg tebe samo še nekaj trenutkov, potem boš zopet sam. Vrnili se

bodo prijatelji, ki te zdaj obirajo v sosedijski sobi. Lahko se sam spomniš na to, da kadar kdo umre, pokvari račune tolikim živim. Ako nihče drugi, te bodo mrzili oni, ki si jim pokvaril ljubavne sestanke določene za čas, ko te morajo priti kropiti.

Zdaj pa te zapuščam, dragi moj. Še malo in odpelali te bodo. To bo tvoj poslednji izprehod. Tako, zdaj se pa še malo izegnij, skrižaj malo bolj roke na trebuhu in napravi obraz, kakršnega ima vsak miroljubljen meščan, kadar sede k masnemu obedu.

Predno sem odšel, sem vrgel pogled na zaveso, ki ni bila dobro spuščena. Kraj okna se je drenjala množica radovednih žensk. Vse so se trudile, da bi skozi odprto zaveso pogledovale v mojo sobo in videle pokojnika.

Razumel sem takoj to njih radovednost. Mogle so videti pri tem polno stvar, ki se vidijo v vsaki hiši, kjer leži mrlič, ne da bi jih to kaj stalo; in ni treba, da se pri tem razburjajo. In nilem se jezil...

Tedaj sem začel kraj vrat tih udar noga, nekdo se je približeval odru. In tedaj sem zaprl oči za vekomaj!...

sploh ne gledajo, nikoli pa ne govore. Tudi jaz se strinjam v tem, da ti gostje ne zaslužijo boljšega sprejema, ker se ljudje nikoli bolj ne lažejo in pretvarjajo in delajo razburjene, nego kraj mrtvaškega odra.»

Zdelo se mi je, da se moje mrtvo telo smehlja. Izpod belih ustnil se je videla vrsta belih zob. Spomnil sem se: takšen nasmej je imel pokojnik tudi zaživa, kadarkoli je kdo nekaj ugotovil, kar mu je bilo po volji.

Padlo mi je v oči, da je obraz mojega mrliča močno osvetljen od voščenihih sveč. Videl sem, da gore štiri nad glavo in spomnil sem se, da je človek deležen takšne svetlobe prav tedaj, ko je najmanj potrebuje. Zategadelj sem sveče nad glavo malo odmaknil, one kraj nog pa sem ugasnil. Tako je utonila soba v poltemi, kakršna se običajno vidi v beznicah ob štirih zjutraj.

Moje mrtvo telo mi je moralo biti hvaležno za tolikšno pozornost. Ker opazil sem, da je začelo polagoma odpirati eno oko.

Govoril sem mu tudi o mnogih drugih stvareh, dokler nisem prišel tudi do njegove zadnje ljubice, veselega in

To in ono

Vino piti je umetnost

Kdor hoče piti vino s praviim užitek, ne sme ostati samo pri eni vrsti. Ene vrste vina se lahko izpije največ tri kozarce zaporedoma. To važno pravilo je poznal že klasik francoskega gurmanstva Brillat-Savarin. Biti vesela v vinskih zadevah ni tako enostavno. Vino in pivo ali kaka druga opojna pijača. Ljubitelji vina bo užaljeni ako trdijo, da je vino alkohol. Vino je vino, dočim je alkohol nekaj drugega. Vino spada v umetnost. Mnogi umetniki so prepričani, da je dobra kapljica naravnost izvor umetnosti. Zato pa je treba znati vino tudi piti.

Piti francoska vina ni tako lahko kakor bi utegnili misliti naši vinski bratci. Brillat-Savarin je sestavil svoj čas točen seznam in vrstni red, po katerem se servirajo francoska vina. Tako po juhi mora priti na mizo madejra, sicilsko vino ali tako zvani sek. Med obedom pijejo Francozi lahka rdeča vina bordo ali burgundec. K mrzlim mesnim jedilom spada rdeči burgundec. K močnatim jedem se servirajo močna grška vina. Sir je treba zalivati zopet z burgundcem. Ribe zahtevajo izključno bela vina. K zakuskam spada šampanjec ali likersko vino. Bordo in burgundec morata stati dva dni pred pitjem v topli sobi, dočim se mora šampanjec hladiti na ledu.

V novejšem času se je francoski vinski repertoar spopolnil s celo vrsto izbornih vin, ki jih Francozi tako visoko cenijo, da so izvoz najfinjših vrst splošno prepovedali. Zlasti izborni vrst lamski pridelek. Stokovnjaki trdijo, da nič ne zaostaja za znamenitim letnikom 1917 in cene so zato dosegle višino, kakor se nikdar poprej.

Neverjeten cinizem samomorilca

Pred dnevi smo poročali o strašnem samomoru, ki ga je v Parizu izvršil neki mož. Skočil je raz 300 metrov visokega Eifflovega stolpa in ves razmesarjen obležal mrtev. Pariški listi prinašajo podrobnosti o senzacionalnem samomoru in brezmejnem cinizmu kandidata smrti.

V torek okoli 2. ure zjutraj se je začel na trgu Champ de Mars obupen krik »Na pomoč! Službujoči redar je takoj odhitel v smeri, od koder je prihajal krik. Uverjen, da je kak nočni pasant postal žrtev napada pariških apašev, ki jih v tem okraju kar mrso, je zapiskal. Signalu so se odzvali tovariši in kmalu se je zbralo pod ogromnim lokom Eifflovega stolpa več stražnikov.

Tesnoben mir je zavladal v okolici, noben krik ni motil nočne tišine. Že so stražniki mislili, da jih je nekdo potegnil, ko se je eden izmed njih instinktivno ozrl na vrh stolpa. Presenečen je obstal: na vrhu, tik pod konico je dobro razločil človeško postavo.

Stražnik je na ves glas zaklical: »Ali ste vi klicali na pomoč? Zlezite dol!!« Sledil je lakoničen odgovor: »Ne trudite se, gospoda! Jaz ostanem tu!«

Stražniki so se po stopnicah vspeli v tretje nadstropje stolpa, kjer je na zunanji strani čepel neznanec in se krčevito oklepal železnega ograjja. Stražniki so ga še enkrat pozvali, naj zapusti nevarno mesto »Niti na misel mi ne pride!« je odvrnil neznanec flegmatično: »Prinesite mi raje čajsko kavo; žej sem!« Nato se je predstavil in v ljudno nadaljeval: »Moje ime je Gaston Harpelin, elektromonter. Izvršil bom samomor. Se eno cigareto pokadim, potem je vse končano. Moja zadnja želja je, da pokličete mojo ženo. Rad bi govoril z njo, nato pa padem k njenim nogam. Stražniki so odhiteli po ženo nesrečnega, ki je naglo sedla v avto in se odpeljala k stolpu. Stražniki so jo skrili za stebel. Samomorilni kandidat je instinktivno zaslutil, da je prišla nje-

gova žena, kajti daleč na okrog se je razleglo njegovo vprašanje: »Marija, ali si tu?« — Žena se ni mogla premagovati. Začela je obupno plakati. V tem hipu se je Harpelin pognal iz vrtočlave višine v globino. Obležal je mrtev, jedva par korakov oddaljen od svoje žene.

Mlada samomorilčeva žena je izpovedala, da se je mož z njo zvečer sprl, ker ga ni pustila v kavarno. Jezen je zaloputnil vrata in odšel v prostovoljno smrt.

Težka železniška nesreča

V četrtek zvečer se je pripetila v Nusleh na Češkem težka železniška nesreča, ki je zahtevala tudi človeško žrtv. Po cesti, čez katero vodi železniška proga, je vozil s parom konj voznik Cikeš. Komaj je voz zavozil na železniško progo, kjer zatvornice slučajno niso bile spuščene, je pridrvel od Višehrada osebni vlak in se zaletel z vso silo v voz. Posledice karambola so bile strašne. Lokomotiva je zgrabila voznika in ga vlekla kakih 80 m po tiru. Nesrečnej je obležal ob tratičnicah mrtev z razbito lobanjo. Voz je vrgla lokomotiva daleč v stran in ga popolnoma razbila. Po progi sta šli ta čas dve deklici, ki ju je vlak tudi dosegel tako, da sta zadobili težke notranje poškodbe. Enega konja je lokomotiva povozila tako, da je obležal na progi mrtev, drugega pa tako težko poškodovala, da so ga morali ubiti.

O tragični železniški nesreči je bila takoj obveščena policija, ki je dala težko ranjeni deklici prepeljati v bolnico. Nesrečo je zakrivil železniški čuvaj, ki ni pravočasno spustil zatvornice zato, ker je njegova ura zaostajala.

Živ ali mrtev?

Neznana usoda angleške ekspedicije v brazilskih puščinah.

Začetkom leta 1925. se je napotil znani angleški raziskovalec polkovnik Fowcett v spremstvu svojega sina Jacka in mladega Angleža Raleigha Rimmela v Brazilijo, kjer je upal odkriti sledove zibelke človeške civilizacije. Angleški in inozemski listi so priobčili tri dopise, ki jih je poslal polkovnik Fowcett tri tedne prej, predno je ekspedicija nastopila pot v brazilске puščine. Pisma so bila poslana po posebnem kurirju iz Port-Bakani in Rio de Janeiro. V dopisih je vodja ekspedicije odkrito priznaval, da čaka njega in njegova dva tovariša skrajno naporna in nevarna pot.

Od tistega časa ni bilo o ekspediciji duha ne sluha. Polkovnik Fowcett je nastopil 30. maja 1925. s svojo ekspedicijo pot iz brazilske države Matta-Grosso v neraziskane džungle na severu. Hotel se je prepričati, da-li so resnične vesti o sledovih starodavne civilizacije in kulture, ki jih baje skrivajo divje džungle. Pred odhodom je izjavil svojim prijateljem, da ostane v džunglah eno ali pa celo dve leti. Priporočil je, da bo skušal prijatelje obvestiti o usodi svoje ekspedicije, čim doseže zaželeni cilj. Ako bi pa do 30. maja 1927. ne poslal nobenega obvestila, naj smatrajo, da se je njegova ekspedicija ponesrečila in da so vsi člani v džunglah poginili. V tem slučaju, je dejal, bi bilo čisto odveč pošiljati za njim pomožno ekspedicijo.

Kljub temu je neki Fowcettov prijatelj naprosil kanadskega inženirja Alfreda Morrisa, naj organizira pomožno ekspedicijo in skuša ugotoviti, kakšna usoda je zadela angleško ekspedicijo. Morris se je odzval prošnji in odšel v džunglo. Komaj je pa prestopil meje brazilske države Matta-Grosso, ga je vodja revolucionarnih Carvalh aretirjal in mu odvzel orožje. Oddelek vladne vojske je ujetnika pozneje osvobodil in privedel v Porto Alegre v državi Rio Grande do Sul.

Tako se o usodi angleške ekspedicije še vedno ne ve nič točnega. Najbrž je Fowcett s svojima prijateljskoma v divjih džunglah poginil.

Gluhonema plesalka v Pragi

Plesna umetnost gluhomim navadno ni dostopna, kar ni čuda, kajti kdor godbe ne sliši, tudi plesati ne more, vsaj tako ne, da bi lahko označili njegov ples za umetnost. Zgodovina baleta pozna doslej samo dve gluhomim plesalki in enega plesalca. To so ameriška plesalka Miss Hellen Hechmann, primabalerina dumajse opere Adelina in ameriški plesalec David Marwell. Vsi trije so izredno talentirani.

Kot četrta redka izjema na tem polju se je pojavila nedavno v Pragi 11-letna gluhonema deklica, hčerka nekega državnega uradnika, Mobi Urbano-va. Mobi se je začela zanimati za plesno umetnost že kot dete. Njena mati je dobra pianistka in deklica ji ni dala miru, dokler ji mati ni obljubila, da ji bo pomagala pri plesnih vajah.

Prvi javni nastop je imela Urbano-va 25. julija 1925. v Laznih Podebradeh, kjer je dosegla sijajen uspeh. Roditelji so po tem uspehu uvideli, da je dekletce izredno talentirano in zato ji niso več branili plesati. Mlada Mobi pleše brez afektiranosti in koketstva, dasi ne sliši nobenega zvoka. Svoj ples nekako doživlja in pleše tako graciozno, da jo vsi občudujejo. Sedaj je gojenka ene najboljših čeških plesnih šol, ki jo vodi profesorica Klimeš-Polakova. V plesni akademiji se peča gluhonema deklica z nadaljnim sistematičnim in metodičnim študijem baletne umetnosti.

Žensko prijateljstvo

Kljub vsej emancipaciji ženske ne morejo postati enake moškim. Zunanost se da sicer spremeniti tako, da na prvi pogled človek ne ve, koga ima pred seboj, žensko ali moškega. Toda značaj, temperament, duševne lastnosti in notranje življenje ostane pri obeh spolih različno. Posebno občutna je razlika med moškim in žensko v prijateljstvu. V tem pogledu ženske nikoli ne bodo dosegle moških.

Prijateljstvo je nekaj, kar lahko ženske moškim zavidajo. Pravo prijateljstvo je sicer tudi med moškimi redko, vendar pa srečamo v življenju moške, ki so prijatelji od mladih let do groba. Moško prijateljstvo kljubuje času in udarcem usode. Pravo prijateljstvo med dvema moškima premaga vse zapreke in se nadaljuje tudi potem, ko živita prijatelja v svojih rodbinah. Značajen moški svojega prijatelja nikoli ne izda. Pravo prijateljstvo je neprepeljivo, ker nudi človeku v življenju trdno moralno in čisto tudi gmočno oporo. Tako prijateljstvo lahko uniči samo smrt.

Vse drugače je z ženskim prijateljstvom. Res je, da imajo mlada dekleta zelo rada svoje prijateljce. V mladih letih je žensko prijateljstvo idealno, toda kmalu se prijateljske vezi zrahljajo in spomini na skupno mladost obledijo. Ženske, ki bi ostale prijateljice vse življenje, so bele vrane. Pri ženskah daj prijateljstvu hudo konkurenco ljubezbenosti. Čim se oglasi v ženskem srcu ljubezbenost, je prijateljstvo do tovarišice navadno konec. Dve zapuščenici ali v ljubezni razočarani ženski se najdeta in sprizanjata, toda njuno prijateljstvo traja samo dotlej, dokler ne poseže vmes kak moški.

Pravo prijateljstvo zahteva kretnost, zanesljivost in to je najbrže vzrok, da je med ženskami tako redko. Ženske so vihrave in nestanovitne tudi napram moškim, kaj šele med seboj. Danes si prisegajo večno prijateljstvo, jutri se smrtno sovražijo; danes vam ženska kuje novo prijateljico v deveta nebesa, jutri jo že pahne med smeti. Šensko prijateljstvo je prijateljstvo samo po imenu. Goji se večinoma samo zato, ker ženske nerade hodijo same na iz-

prehod, ker ne najdejo vedno moških, ki bi jih spremljali, in pa zato, ker rabijo nekoga, da mu potožijo svoje križe in težave.

Ponarejeni odtisi prstov

Vsak zločinec skuša zabrisati za seboj sledove, da bi ga roka pravice ne izsledila in kaznovala. Eno najuspešnejših sredstev, s katerim lahko spravi zločinec kriminalne organe na napačno sled, so ponarejeni odtisi prstov. Znano je namreč, da igrajo ravno prstni odtisi izredno važno vlogo pri iskanju zločinca in ugotovitvi njegove identitete. Zločinci to seveda dobro vedo in se poskušajo izogniti s tem, da opravijo svoj »posel« v rokavicah. Bolji rafinirani pa poskušajo, in to često z lepim uspehom, voditi policijo za nos s ponarejenimi prstnimi odtisi.

Prvi poizkus umetnega ponarejanja odtisov je znan iz l. 1924. Posrečil se je Američanu Albertu Wehdeu. Komisija pred katero je Wehde svoj poskus izvajal, je priznala, da je falsifikat zelo posrečen. Na prvi pogled med pravim in ponarejenim odtisom prstov ni bilo nobene razlike; še le ako so fotografije povečali, so opazili v poedinih linijah razliko. Poteze na dlani so sestavljene iz nešteti majhnih formacij v obliki trikotnikov, kvadratov itd. Prazna mesta med njimi odgovarjajo kožnim potnim poram in baš teh v podrobnosti Wehde ni dobro pogledel. Kriminalna tehnika je izbrala to odkritje in tako je nastala v daktiloskopiji nova pomožna metoda, takozvana poroskopijska; sedaj je to ponarejanje prstnih odtisov skoro brezuspešno.

Bolj kočljiv za policijo je drugi način ponarejanja prstov. Zločinec si preskrbi točen odtisk prstov kake druge osebe in ga nato odtisne na kraju zločina. Često se mu tako posreči, da spelje detektive na napačno sled. Ker pa je skoro nemogoče, da bi mogel zločinec priti do odtiska tujih prstov brez volje ali celo brez vednosti dotične osebe, pride policija tudi v tem slučaju vendarle često na sled pravemu krivcu, čeprav še le po ovinkih.

Nova rumunska prestolnica

Današnja Rumunija je postala nezadovoljna s starodavno rumunsko prestolico. Bukarešto. Mesto se zdi modernim Rumunom prestarikavo, prestarokopito. Hoče se jim modernih ulic, v nebo strlečih stavb, podzemskih železnic, skratka, imeti hočejo prestolico, za katero naj bi jih zavidal ves svet.

Vprašanje nove rumunske prestolice ni novo. Rumunski politiki, ki so sanjali o Veliki Rumuniji, so že takrat premišljevali, katero rumunsko mesto naj bi zadela čast, da bi bilo sedež dinastije in vlade Velike Rumunije. Tudi v časopisu se je o tem že ponovno razpravljalo, toda vedno so drugi dogodki potisnili to vprašanje v ozadje. Sedaj se je vnovič pojavilo na površje in rumunska javnost, ki je prav tako senzarica želja, kakor naša, tudi tokrat z zanimanjem spremlja razprave o tem o tem vprašanju. Te dni se je začela zanj zanimati sama rumunska kraljica. Kakor znano, je lansko leto potovala po Ameriki. Mesta, ki jih je videla na tem svojem potovanju, moderne naprave, široke ceste, živahen promet, vse to je jako navdušilo, da si ne želi nič drugega, nego sezidati tudi v Rumuniji tako moderno prestolico.

V razgovoru z urednikom bukareškega lista »Universul« je izjavila, da je na svojem potovanju v Ameriki dobila prepričanje, da bi ameriški finančniki prav radi pomagali Rumuniji pri tem poslu. Po njenem mnenju bi bilo treba tem ljudem poslati samo primerno vabilo. Zgradili bi ne samo moderne ceste, ampak cela mesta, zlasti pa prestolico, ki bi bila dostojna za državo, kakor je Rumunija. Mesto naj bi bilo moderno zgrajeno, načrte pa naj bi iz-

delali rumunski arhitekti, tako, da bi imela vsa prestolnica izključno rumunski tip.

Rumuni si želijo, da bi bila nova prestolnica v sredini države. V prvi vrsti prihajajo v poštev okraj Brašov in idilični dolini ob vznožju Karpatov, obrasčenih s stoletnimi gozdovi. V prestolici bi ne smelo biti nikakih tovarn in drugih bučnih podjetij, marveč samo vladna poslopja, veliki hoteli, zabavišča itd. Listi, ki zelo obširno pišejo o tem, se navdušujejo za čimprejšnjo izvedbo tega načrta. Vprašanje je le, ali so tudi ameriški finančniki res tako navdušeni za to, da bi dali na razpolago primerne milijončke dolarjev...

Moderno podpiranje beračev

Beraška nadloga, posledica nezadostne socialne zaštite najsihiših slojev, ni samo pri nas, marveč tudi v drugih državah zavzela po vojni take dimenzije, da si oblasti resno prizadevajo, kako bi jo zavezili in ob enem dobili primerna sredstva, za vzdrževanje in preskrbo siromašnih in onemoglih ljudi, ki niso deležni nanovo uvedene starostnega in socialnega zavarovanja. Po vzorcu Prage nameravajo sedaj tudi poljske oblasti v vseh večjih mestih uvesti tkzv. beraške karte. Vsakdo se lahko pri mestnem uradu odkupi s tem, da vzame večje število teh kart. Ko se zgledi pri njem revež, mu da mesto sedaj običajne miloščine, tako karto. Vsaka karta je vredna približno pol dinarja.

S temi nabranimi kartami se dotični prosjak zgledi pri mestni ubožnici, kjer najprej ugotove njegovi identiteto, preišče njegove razmere in ugotove, ali je res potreben podpore. Če se izkaže, da je ni, ga odposljoje odgovornim potom v pristojno občino. Ob enem mu za več let prepovedo povratka v mesto, kjer so ga prijeli. Ako pa je res revež, dobi na podlagi zbranih beraških listkov hrano, prenočišče in eventuelno nadaljno podporo. Na ta način je vsakdo, ki ne beraču mlodard, siguren, da ga ta ne bo zanesel v prvo zganjarno, marveč ga bo res porabil v koristni namen, berač sam pa je neodvisen od višine podpore.

V Pragi, kjer so beraške karte že od novega leta naprej v veljavi, se je ta sistem zelo dobro obnesel. Število beračev je padlo, ker ostanejo nepotrebnih »brez zaslužka«, in zato za njih beračenje nima pravega smisla več, pravi reveži pa so deležni izdatne podpore. Ta sistem bi bil vsekakor tudi pri nas priporočljiv, ker ob enem omogoča natančno kontrolo nad berači.

Težka železniška nesreča v Mehiki. Brzovlak na progi Tampico-Monterrey v Mehiki je skočil s tira. Pri nesreči se je smrtno ponesrečilo 40 oseb, okoli 70 pa jih je bilo lažje ali težje poškodovanih.

Avtomobilska nezgoda hčerke bivšega cesarja Zile. Španski listi poročajo o nesreči princeze Adelaide, hčerke bivšega cesarja Zile. Avtomobil, v katerem se je vozila 8-letna Adelina, se je tik ob španski meji prevrnil in deklica je zletela daleč iz voza. K sreči je ostala Adelina nepoškodovana in je zadobila samo lažje praske. Oba njena skrembeljca, dva madžarska oficirja, so težko poškodovana prepeljali v bolnico.

Nesreča na morju. Na Crnem morju se je radi silnega neurja potopil turški parnik »Akdeniz«. Na parniku se je nahajalo 532 potnikov, ki pa so bili rešeni. Rešila se je tudi vsa posadka.

Roparski umor v Celovcu. V petek zjutraj je bil v Celovcu izvršen grozen roparski umor, ki je razburil vse mesto. Umorjeno so našli v mneni sobi gostilničarja Marjola Leibeteder. Morilec ji je zadal več udarcev s sekuro po glavi, pobral razne dragocenosti in denar ter pobegnil. Policija je prišla več oseb, osumljenih umora.

Za dober denar

zahtevaj tudi dobro blago kakao »Van Kaster«.

Włodzimierz Parzynski:

Sreča pri ženskah

Pred dnevi je planil ob osmih zjutraj v mojo sobo pesnik Polykarp.

— Oprosti, da prihajam tako zgodaj, toda mislil sem, da bi te pozneje ne našel doma. Moraš mi storiti uslugo.

Bilo mi je neljubo, da me navsezgodaj nadleguje.

— Kaj bi rad?

— V mojem imenu se moraš pobotati z neko damo.

Pesnik Polykarp je imel baje pri ženskah čudovito srečo. Njegovi ljubavni doživljaji, pustolovščine in tajna ljubavna razmerja so bila splošno znana, ker se je neprestano bahal, kako ženske nore za njim. Pogledal sem mu naravnost v oči, rekoč:

— Dragi prijatelji, ti si v občevanju z ženskami bolj podkovani kakor jaz. Zato boš najlažje opravil z damo sam.

Polykarp se je hudomušno nasmehnil.

— Gre za čisto posebno zadevo. Pomisli, v bližini, kjer stanujem, je damška konfekcija. Lastnica je neka ga. Ahmetova, štiridesetletna dama... kako bi ti dejal... črnolaska... prikupljiva, morda nekoliko preokrogla, vendar pa zelo mikavna. In oči ima prekrasne, da nikoli tega. Dan na dan sem hodil mimo njene trgovine in tako sva se na videz poznala. Včasih sem se ji nasmehnil jaz, včasih pa ona meni in tako sva bila oba zadovoljna. Sem ter

tja sem jo tudi pozdravil in to je bilo vse. Zagotavljam te, da nisem storil ničesar, kar bi ji moglo zmešati glavo. Nič ne rečem, ako bi bil lažil za njo in ji vsiljeval svojo ljubezben. Zdaj pa pomisli. Ko sem šel snoči mimo njene trgovine, se nadenkrat odpro vrata in ta stara furija mi zastavi pot. Ne trdim, da ni vredna greha, toda širje križi pri ženski tudi niso karsibodi. No, pa ti skoči iz trgovine in me ne pusti naprej. Bila je vsa razburjena. Kar tresla se je, zdaj je zardela do ušes, zdaj zopet prebledela. Aha, te ima. — sem si mislil in čakal, kaj bo. Nekaj časa jo je treslo, potem je pa spravila iz seba, kar jo je tiščalo pri srcu.

— Cenjeni gospod! — je zajecjala. — Trgovino imam, kakšnih dvajset tisoč v gotovini, vzemite me!

Tristo vragov, na, tu jo imaš! — sem mislil in delal nedolžen obraz, kakor da ne vem, kam pes taci moli. Grom in strela, kar tebi nič, meni nič v zakonski jarem! To je pa že od sile! Ljubezben, flirt, romančki ob luninih nočeh v mestnem parku ali v gozdu za mostom — no, to še gre. Zvečer sta mož in žena, drugi dan je ne po poznaš in če te slučajno sreča na cesti, se obrneš v drugo stran. Toda tu ni bilo govora o taki slučajni ljubezni. Stara koka je poblaznela. Niti seznanila se nisva, pa me sili pred oltar. Priznati ti moram, da si nisem upal odgovoriti »ne«. Sai bi omedlela in mimoidoči bi mislili vrag vedi kaj.

— Torej ti lahko čestitam.

— Saj je ne maram in ti si moraš to povedati. Jaz ji ne morem. Bojim se. Vse na svetu prenesem, samo ženskih solza ne. Čim vidim žensko s solzami v očeh, je moj pogum pri kraju. Kar v glavi se mi zavrti in najraje bi se začel še sam cemeriti.

Gledal me je proseče in mi stiskal roke. Čakal sem, da se pomiri, potem sem mu pa začel prigovarjati, naj bo pameten in naj ne zamudi tako ugodne prilike.

— Zakaj je pa nočeš, dragi moj? Ta dama je kot nalašč zate in povrh je še bogata.

Polykarp je nagubal čelo in se za hip zamislil.

— Vse bi ti povedal, pa se bojim, da mi ne boš verjel.

— Kar povej, verjel ti bom.

— Čuj torej! Predčerašnjim me je na enak način počastila naša hišna poslastica.

— Tudi ona ti je ponudila roko in srce?

— Da, in kdo bi si mislil, da me povabi naravnost pred oltar? Bil sem namreč prepričan, da me sovraži. Nikoli mi ni dala miru z najemnino. Seje zdaj razumem, kaj je to pomenilo. Hotela me je natačin prisiliti, da jo poročim. Dama... kako bi ti dejal... nekaj nad štirideset jih ima, toda... hm... docela prikladna in mikavna. Malo preveč zavaljena je res, toda njeni lasje, bogme, še nikoli nisem videl takih las.

Čehinja je, piše se Vondraček. Predčerašnjim zjutraj je nekdo potrkal na moja vrata. Prosto! Evo je, kakor da je padla z neba. Stoji pred menoj in jeclja: Vzemite me!

— Srečo pa imaš, to je treba priznati.

Brez hlinjene skromnosti ti priznam, da imam pri ženskah že od nekdaj izredno srečo, toda kaj takega...

— Toda liha ti mora biti vendar dražja kot damška konfekcija.

Polykarp se je zadovoljno nasmehnil.

— Res je, prav imaš! — je odgovoril skromno.

Opoldne sem stopil kot zastopnik svojega prijatelja v trgovino ge. Ahmetove. Ker sem iz Polykarpovega pripovedovanja sklepal, da je narava obdarovala Ahmetovo z bujnim temperamentom, se mi je zdelo najpametnejše izpolniti kočljivo nalogo brez ovinkov. S temperamentnimi ženskami se človek ne sme ceremoniti. Udaril sem torej s pestjo po mizi in zarjovel:

— Moj prijatelj vas ne more vzeti!

Nato sem vtihnil in čakal enako uljudnega odgovora.

Toda Ahmetova se ni vzgotala. Premerila me je z malomarnim pogledom in odgovorila mirno:

— Ako me noče vaš prijatelj, bi me vzeli morda vi?

— Kaj naj storim?

— Vzemite me.

Sapa mi je zastala v grlu.

— Jaz? Želite torej, da vas vzamem jaz?

— Da, vi ali kak drug vaš znanec. Poročiti se moram na vsak način z domaćinom, drugače me čaka izgnanstvo iz Rusije. Sem namreč Turkinja. Nihče se noče potegniti zame.

Posvetilo se mi je. Komaj sem zapustil trgovino in obljubil dami, da obvestim o njeni želji svoje prijateljce, že sem srečal Polykarpa. Pesnik mi je hitel nasproti in mahal z rokami po zraku.

— Ali si ti povedal?

— Da!

— Da bi te vraga pocital!

— To je pa lepa hvaležnost!

— Hvaležnost gori ali doli, dobro si mi zagodel. Pomisli, moja Čehinja je zblaznela!

— Kai poveš?

— Danes dopoldne sem jo hotel posetiti. Izdal sem zadnjih pet rubljev za šopek. Pozvonil sem enkrat, dvakrat, trikrat. Nihče se ni odzval. Končno so se previdno vrata odprla, služkinja je pomolila skozi odprtino glavo in mi povedala, da se naredba o izgonu Čehini ne tiče, ker so Slovanke.

— O kakšni naredbi pa govoriš?

— Siroti se je zmešalo. Morda jo je spravila nesrečna ljubezben ob pamet. V veži me je ustavil hišnik in zahteval, naj poravnam zaostalo najemnino. Kai porečeš na to?

Polykarp je bil tako razburjen in obupan, da mu nisem hotel povedati resnice. Odgovoril sem samo: Žensko srce je zagonetka.

Kako živi argentinska gospoda

Strast za konjske dirke. — Ogromno število avtomobilov. — Velikopotezna stanovanjska akcija občine. — Melanholija in monotonost v značaju domačinov.

Buenos Aires, 25. jan. V svojem zadnjem pismu sem vam popisal nekaj zanimivosti iz argentinske rezidence. Prepričan sem, da bodo vaše čitatelje zanimale tudi opazke o življenju tukajšnjega prebivalstva.

Največja strast Argentinca so brez dvoma konjske dirke in stave na eventualne »krake«. Ob dirkah dere ves Buenos Aires v bližnji Palermo, kjer se dirke vrše, uporabljajo kot prevozna sredstva tramvajske vozove, omnibuse ali pa avtomobile. Kdor opazuje ta veliki, se mu zdi, da ostane mesto zapuščeno.

Hipodrom je last tukajšnjega žokej-kluba in obsega površino petih kvadratnih kilometrov z društvenim poslopjem, hlevi in tekalščem. V oficijalnih tribunah je videti zastopnike vseh inozemskih držav, cvet domače aristokracije in plutokracije in tudi predsedniške lože doslej še nisem videl neuporabljene. Na ljudskih tribunah večkrat ni dobiti prostora.

Najboljši konji so Macon, ki se bodo udeležili letos tudi svetovnih dirk v Franciji in Angliji. Njihova imena so bolj znana in popularna kakor imena najboljših pisateljev in pesnikov ali najvplivnejših politikov.

Pred kratkim so odkrili, da so uporabljali jockey »duping« (pred dirko so vzbrizgali konjem kokain, morfin in druga razburiliva sredstva in so zato čisto v splošno presenečenje zmagali konji srednje kakovosti, pri čemur je imela nepoučena publika seveda občutne denarne izgube. Sedaj zahtevajo ljudje, da se jim povrne vse stave zadnjih tekem. Z veliko napetostjo se pričakuje kako stališče bodo zavzeli člani Žokej-kluba, ki so v tej aferi precej kompromitirani. V javnosti širijo govorice, da so duping zanesli v Argentino dunajski žokeji, ki jih je tukaj več.

Salone Žokej-kluba smatrajo kot predstavo parlamenta in vlade; v njih se ustvarjajo in rušijo vlade, iz njih izhajajo razni politični eksperimenti. Zato je naval v klubovo članstvo izreden, a klub je zelo ekskluziven, tako da je res lažje priti v parlament, kakor pa v Žokej klub. Tudi denarja je treba za to precej; sama vstopnina znaša 8.000 pezov, t. i. skoraj 200.000 dinarjev.

Kar najbolj preseneti tučca v Buenos Airesu, je ogromno število zasebnih avtomobilov, taksametrov in omnibusov. Promet je radi njih tako ogromen, da je pešcem skoro nemogoče križati ceste, čeravno so nameščeni in vsakem križišču specialni policisti, ki vodijo promet. Smrtne žrtve so izredno številne in zato nameravajo zgraditi, posebne podzemne ceste za avtomobile, kakor so doslej pod zemljo že tudi skoraj vse tramvajske linije.

Zasebnih avtomobilov je samo v mestnem radiju nad 75.000 in precejšnje število jih prihaja tudi iz okolice. Pri tem pa niso vzeti v poštev eno- in dvonadstropni omnibusi, kamijoni in traktorji. Argentina je po številu avtomobilov v svetovni statistiki na tretjem mestu, takoj za Severno Ameriko in Anglijo. Najbolj so zastopane trdke Studebaker, Packard, Hispano - Suiza, Overland, Renault, in izmed cenejših, Chevrolet, Rugby, Citroen in Ford, ki je naravnost idealno vozilo za argentinsko pampo.

Sistem prodaje na daljše obroke je pripomogel tudi mnogim uradniškim družinam do lastnega voza.

Stanovanjsko vprašanje je bilo kakor v vseh velikih mestih, tudi v Buenos Airesu težak problem; da mu odpravimo, je mestna uprava nakupila v različnih predmestjih obširne parcele, na katerih zida mesto lične družinske hiše, navadno enonadstropne s primernim vrtom, in jih oddaja pod zelo ugodnimi pogoji v amortizacijo. Ne samo da je dana družinam možnost, da postanejo lastniki zemljišča in stavbe v prilično 25 letih brez posebnega truda, temveč so mesečne kvote celo prilično 30 odstotkov nižje; nego bi stalo tako stanovanje pri najemniku. Dozdaj je zgradila občina že blizu 13.000 takih hiš.

Ako odštejemo 1.500 kinov, par sto gledališč in kabaretov, ki delujejo v področju mesta, je Buenos Aires žalosten, melanholičen. To je dognal že vsak urbanist, ki se posvetil to kulturno središče južne Amerike. Kako bi se odpomoglo temu, je precej težak problem, s katerim so se pečali mestni očetje že v nemalo sejal, ker bi radi tudi v tem pogledu dvignili Buenos Aires v svetovno vlemesto. Mesto je lepo, parki

so obširni in vzorno urejeni, ampak manjka pa mu življenja. Vse je nekam mrtvo, monotono. Le malo je videti veselih obrazov, le malo slišati pristrčnega smeha. Res imajo vse kavarne godbe, a te igrajo le tužne tange, zambe in milonge; priridev z veselimi repertoarjem ni niti toliko kakor tam pri vas v Ljubljani...

Zlatko O. Jug.

Gospodarstvo Reorganizacija našega prometa

Generalna direkcija železnic, ustanovljena kot organ, ki naj bi vodil ves naš železniški promet, ni bila organizirana tako, kakor bi morala biti. Avtorji uredbe o organizaciji prometnega ministrstva se niso prav zavedali, da je potrebna prometu v prvi vrsti dobra administracija. Zato smo dobili dva organa, ki imata skoraj iste funkcije. Zakonodajalec si ni bil povsem na jasnem, kakšna je n. pr. razlika med strojnimi oddelkom prometnega ministrstva in trgovinskim oddelkom generalne direkcije. Zato so se pojavile poznije v poslovanju obeh organov razne težave. Administracija je bila od dne do dne slabša in posledice je čutilo v prvi vrsti naše narodno gospodarstvo.

Ko so merodajni krogi uvideli, da je nered v našem železniškem prometu vedno večji, so izdelali lani nov osnutek zakona o reorganizaciji prometne službe. Osnutek je bil sredi novembra izdan in izročen takratnemu prometnemu ministru dr. Vasi Jovanoviću, da ga prouči. V tem je vlada padla in prometno ministrstvo je prevzel general Milosavljevič. Novi prometni minister se je z vsjo verno lotil osnutka zakona in ga v marsičem izpremenil ohranil izpolnil.

Pri sestavi osnutka je šlo v prvi vrsti za centralizacijo našega prometa, kar naj bi znatno materialno izdalo. Po novem zakonu bi se v ministrstvu samem in v oblastnih direkcijah vsi oddelki pretvorili v oddelke. Zakon predvideva znatno redukcijo administrativnega osebja. Glede dobav da je direktor pravico, da jih smejo same razpisovati, toda samo do vrednosti 4 milijone Din. Po novem zakonu bi se delokrog in osebnost prometnega ministrstva znatno omejilo, z druge strani bi se pa funkcije generalne direkcije povečale. Pri generalni direkciji bi se ustanovila posebna oddelka za statistiko in tarifno komercialno službo. Ta dva oddelka sta bila doslej sestavni del prometnega ministrstva. Ker pa prepušča novi zakon ministrstvu v glavnem samo administracijo in personalne, sta oba oddelka dodeljena generalni direkciji, kamor po svojih funkcijah tudi spada.

Važna odredba novega zakona je zlasti ona, ki govori o ustanovitvi novega organa za prometno politiko. To bi bil posvetovalni odbor, v katerem bi bili zastopani naši najboljši prometni strokovnjaki. Tarifni odbor bi ostal, samo da bi se njegov delokrog nekoliko razširil. Kakor vse kaže, pride do osnutka zakona o reorganizaciji našega prometa v kratkem pred ministrski svet, potem pa pred Narodno skupščino.

—g Priprave za mednarodno gospodarsko konferenco. V četrtak zvečer se je vršila v zunanjem ministrstvu seja pripravljala ne komisije, ki zbira gradivo za mednarodno gospodarsko konferenco. Člani komisije so na seji poročali o dosedanjem delu in rezultatih zbiranja gradiva po posrednih posredstvih našega gospodarstva. Obenem je bil izdelan načrt nadaljnjega dela, ki mora biti v najkrajšem času končan. Na prihodnji seji bodo sestavljena točna navodila za delo naše delegacije na mednarodni konferenci. Vlada naše delegacije še ni imenovala, dasi bi bil že skrajni čas.

—g Trgovinska pogajanja s Češkoslovaško. Včeraj so se ponovno sestali zastopniki zainteresiranih ministrstev in gospodarskih organizacij, da razpravljajo o trgovinskih pogajanjih s Češkoslovaško. Češkoslovaška delegacija so pričakovali v Beogradu včeraj. Vsi naši gospodarski krogi pričakujejo od trgovinske pogodbe s Češkoslovaško zboljšanja položaja naše izvozne trgovine. Gospodarsko sodelovanje med obema narodoma lahko mnogo pripomore, da se naša trgovina poživlji.

—g Podružnica Državne hipotekarne banke v Zagrebu. Javni fondi se bodo morali po zakonu od aprila t. l. na Hrvatskem nalagati pri Državni hipotekarni banki, do čim so bili doslej naloženi v privatnih denarnih zavodih. Državna hipotekarna banka namerava ustanoviti v kratkem v Zagrebu podružnico, ki prične poslovati najbrž že spomladi.

—g Mi in mednarodna trgovska zbornica. Centrala industrijskih korporacij je ponovno pokrenila vprašanje ustanovitve našega narodnega odbora pri Mednarodni trgovski zbornici, in ima svoj sedež v Parizu. V svrhu ustanovitve tega odbora se bo vršila v marcu konferenca delegatov vseh naših zainteresiranih gospodarskih korporacij in ustanov. Na tej konferenci se bo sklopalo o konstituiranju odbora in njegovem sedežu.

—g Skupščina Saveza vojvodinskih mlinarjev. Jutri se bo vršila v Novem Sadu redna letna skupščina Saveza vojvodinskih mlinarjev, na kateri se bo razpravljalo o krizi naše mlinske industrije. Skupščina bo razpravljala tudi o ustanovitvi centralne zadruge malih in srednjih mlinov v Vojvodini in Sremu, ki bo dajala svojim članom potrebne kredite.

—g Anketa o sušski svobodni coni. Iz Beograda poročajo, da bo v kratkem skličenega za napovedana anketa, ki bo podrobno razpravljala o svobodni coni na Sušaku.

L. Mikuš
LJUBLJANA, Mestni trg 15
Izdolovatelj dežnikov
Na drobno!
Zaloga sprehajalnih palic
Stari dežniki za enovno orebletje.

Adventisti v naši državi

Zadnje čase se v naši državi širijo sekte adventistov v raznih pravcih. Doslej je znanih okoli 20 skupin, kakor je javno izpovedal vodja rumskih adventistov na letošnji pihovski konferenci, ki se je nedavno vršila v Petrovem selu v Bački.

Najmočnejše so naslednje tri skupine: 1.) vegetarijanci, ki ne uživajo mesa; 2.) reformati, ki se pokoravajo oblastim ter so tudi pripravljeni vzeti puško in stopiti v vojsko, in 3.) opozicionisti, ki nikakor ne primejo puške, ker jo smatrajo za grešno stvar ter tudi odrekaajo prisego.

Te tri glavne skupine adventistov so razdeljene tudi po teritoriju. Dočim prvi delujejo v Banatu in Sremu, drugi v Vojvodini, so tretji najmočnejši v Beogradu in v Srbiji. Vodja banatskih in sremskih adventistov je Živa Janjić v selu Nikančih blizu Rume. Beogradske adventiste pa vodi Albin Močnik, ki je rodom iz Slovenije.

Vse tri struje adventistov so enotne v tem, da praznujejo soboto in pričakujejo skorajšnji sodni dan. V nekaterih vaseh so vendar pomešani pripadniki vseh treh sekt. Tu se med seboj mrzijo in često tudi spopadejo. Vse sekte adventistov imajo svoje knjige in razne misijonarje, ki hodijo od hiše do hiše, razpečavajo svoje verske spise in vsakomur, ki jih je voljan poslušati, razlagajo svojo vero, ki je seveda tudi edino zveličavna.

Vsi adventisti imajo zapoved ponovnega krsta. Kdor hoče pristopiti k njim, mora precej časa zahajati k njihovim verskim zborovanjem, nakar ga vodijo k bližnji reki in ga predstojnik sekte ponovno krsti. Krščenec mora stopiti v vodo in prekrižati roke, med tem ko krstitelj izgovarja besede: »Ljubljeni brat! Danes te krstim v imenu Očeta in Sina in Sv. Duha« — ter mu pri tem potisne glavo malo v vodo.

Največje zanimanje vzbujajo adventisti med ljudstvom s svojim prepevanjem. Zbirajo se na gotovih mestih in zavijajo žude melodije. Radovednost privlači ljudstvo, ki se zainteresira za njihove verske običaje. Ker je tudi pristop k večernim opravilom in pridiganjem adventistov svoboden, se dogaja, da novi nauki marsikaterga radovednega spreobrnejo v novega pripadnika sekte. Najpodjetnejša je sekta pod vodstvom Albina Močnika, ki je razvil veliko apostolsko delovanje in v Srbiji pridobil v različnih krajih že precej novih pristavev. Že v samem Beogradu jih je več sto. Neka vdova je tu pristopila k adventistom ter jim stavila na razpolago vso svojo hišo, kjer imajo svoje redne sestanke ob četrtkih in sobotah. Izven Beograda pa je Močnikova sekta precej močno zastopana v Mačvi, v Metkoviću, Bogatiču, Dublju in raznih drugih mestih.

JULIO MEINL
Vodnikov trg št. 5

**UVOZ
KAVE I ČAJA**

**otvori v ponedeljek
svojo
drugo podružnico
v Ljubljani**

„Posest“
Realitetna pisarna
družba z o. z.
LJUBLJANA,
Miklošičeva cesta št. 4

prodaja:
HIŠO, novozidano, vili slično, 3 sobe, pritlikline, velik vrt, Tržaška cesta Din 115.000.—
HIŠO, enonadstropno, 9 sob, več kuhinj, dvorišče, velik vrt, Tržaška c., Din 85.000.—
VILO, novozidano, enonadstropno, komforno, 11 stanovanjskih prostorov, 800 m² vrta, deset minut od centra, Din 290.000.— Letni donos Din 50.000.—
VILO, enonadstropno, tristanovansko, trisobno stanovanje takoj razpoložljivo, čez 1000 kvadr. metrov vrta in dvorišče, Rožna dolina, 160.000 dinarjev.
HIŠO, prenovljeno, z lokalom, 4 prostori, velik vrt, Trnovo, Din 115.000.—
HIŠO, tristanovansko, trgovina na mešanega blaga, predmetstje, Din 110.000.—
HIŠO, enonadstropno, 5 stanovanj, lokal, blizu Sv. Jakoba, Din 93.000.—
HIŠO, visokopritlično, 6 stanovanjskih prostorov, velik vrt, Rožna dolina, Din 115.000.—
HIŠO, enonadstropno, gostilna, štirisobno stanovanje razpoložljivo, šentpeterski okraj, Din 250.000.—
VILO, enonadstropno, 2 stanovanj po 3 sobe, vrt, blizu tramvaja, Din 150.000.—
VILO, visokopritlično, novozidano, komforno stanovanje 6 sob, velik vrt, blizu Taborskega, Din 190.000.—
VILO, visokopritlično, novozidano, 5 sob, pritlikline, tik tramvaja, Din 150.000.— Takoj potrebno polovico kupnine.
Poleg tega večje število stanovanjskih, trgovskih, gostilniških objektov v Ljubljani, na daleč kmet-kra, grafiška poslastva, industrije, stavbišča itd.

Lep zaslužek
dobe agilni in pošteni upokojenci in tudi drugi pri domači ljubljanski specialni banki za srečke s prodajo dobrih domačih srečk. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Poslastva sreča«/437.

Dvignite pisma
v upravi »Slov. Naroda«:
»A. M. 7«;
»Dobro kolo 48«;
»Družabnik 321«;
»Lokal 397«;
»Obhale 334«;
»Sigurnost 382«;
»Učence 393«;
»Šolska izobrazba 192«.

Stritara, Zbrani spisi,
III. sv. tko želi prodati, neka dopisnicom javi ceno in adresu prof. J. Prosenu, Zagreb, Meduličev 27/I. 481

Štedilnik
dobro hranjen — za 250.— dinarjev naprodaj. — Rožna dolina, Cesta VII/4 (pri Čehu). 409

Klavir
dobro ohranjen — radi posmanjkanja prostora takoj na prodaj. — Ponudbe pod »Klavir/461« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Ceno naprodaj spalnica
iz mehkega lesa ter nekaj kuhinjske opreme — radi selitve. — Ponudbe pod »Nizka cena 462« na upravo »Slov. Naroda«.

J. Stjepušin
— Sisak —
reporuc:
albolje tambura, zika
sartitura škole
ustale potreb-
stine za sve
glazbale. Odli-
kovan na po-
22-1 risnoj uloži. — Cienici franko

BRAZAY
francosko žganje z mentolom
je najboljšje domače sredstvo proti glavobolu, organju, boleznj in sklepil in mišičju, utrujenosti sploh, telesnim slabostim, želodnim bolečinam, vze-mite na sladkorju, v vodi za pitje, ali pa primičan kopeli nekaj kapljic.

„BRAZAY FRANCO- SKO ŽGANJE“ se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in pri gen. zastop in dep SHS DESI-LAT. D. D. ZEMUN, zastopstvo v Slovenijo in Medjimurje pri A. ŠARABON. Ljubljana.

POZOR!
Naznanjam, da sem preselila
modistovsko obrt v modni salon
ob cesti v isti hiši **Dunajska cesta 9.**
Ob enem upeljem prodajo volne, pletene robe (jumperje, pullover) rokavice, nogavice in slično, deloma lastnega izdelka.
Postregla bom najkulantneje in se vpljudno priporočam.
Stemberger-Reš

„Posest“
Realitetna pisarna
družba z o. z.
LJUBLJANA,
Miklošičeva cesta št. 4
sprejema prijave in posreduje pri oddaji stanovanj, sob, trgovskih in obrtnih lokalov, za oddajalce popolnoma brezplačno.
Nudi posameznikom velike izbire v stanovanjih, samskih sobah, trgovskih in obrtnih lokalih po nizkih pristojbinah. Za oddajalce najboljša prilika oddaje stanovanj, ker brez vseh stroškov.

STAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
S. Petra c. 12

Lepo masko na posodo
išče dama. — Ponudbe z nasvodbom cene pod »Maska/453« na upravo »Slov. Naroda«.

Dobro nagrado
dobi dotični, kateri preskrbi inteligentni gospodini s pisarniško prakso v Ljubljani ali Mariboru primernega dela (celov. dnevno ali poldnevno). — Cenj. ponudbe pod »Pisarniška moč 471« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Lep poslovni lokal
v centru Ljubljane, zraven gla- e počte i. n. na ulico, obstojčje in dveh ali treh sob s cent alno kurjavo in električno lučjo, telefon — se takoj odda. — Nasl. v upravi »Slov. Naroda« ali upravitelji na Aleksandrovi cesti št. 2. I. nad k. 34/L

Otroški voziček
ponikljan, skoro nov — naprodaj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 460

Šivilja
z večletno prakso gre šivat na dom obleke. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 476

V gostilni
Anten Maver, Ahacjeva c. 5 se toči fino doma-e vino direktno iz sode — liter po 10.—, 12.—, 14.— in 16.— Din. Na pustno nedeljo in torek godba! Brez vstopnine! 477

Stanovanje
ene ali dveh sob s kuhinjo išče miren uradniški zakonski par v mestu ali na periferiji mesta. — Ponudbe pod »Snažno stanovanje/451« na upravo »Slov. Naroda«.

Trgovska pomočnica,
izurjena v mešani trgovini, vešča slovenskega in nemškega jezika želi prenesti sedanje mesto. Nastop s 1. marcem. — Ponudbe pod »Trgovina/440« na upravo »Slov. Naroda«.

Železnato vino
iz lekarne dr. G. Piccoli
Ljubljana, Dunajska cesta št. 6 krepča malokrvne, nervozne, oslabele odrasle in otroke. — Naročila se točno izvršujejo.

Premog — drva
»LIRIJA«, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon 220. 3/L
Teod. Korn, Ljubljana,
Poljanska cesta št. 3.
Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar; instalacije vodo dov.
Naprava strovalodov Kopališče in klosetne naprave zdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in medzaki velikosti, kakor tudi: sod (skatije) za konzerve ter z litografijo. 123/L

Originalne potrebščine za Opalograph.

Preservat in Fixat in druge potrebščine. Originalne barve in matrice za Gestetner Cyklostil.

Lud. Baraga

LJUBLJANA

Telef. 980

Selenburgova 6

KINO v Zagrebu

največji, najlepši in najbolj obiskani — SE DAJE V NAJEM vsled preobilnega drugega podjetja. — Ponudbe in vprašanja naj se pošljejo na: *Publicitas d. d.*, Zagreb, Gunduličeva 11 pod «Za — 11.101». — Odgovore dobe samo nadvse resni in materialna sigurni reflektanti.

446

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana, Dunajska cesta 15 in Gospodarski trg 1 (dvorišče kavarne «Evropa».)

Se pripoč. — Izvršitev toč. na, cene zmerno. 78/T

Lokal

v Prešernovi ulici — se odda s 1. V. v najem.

Reflektanti naj se zgledajo v odvetniški pisarni dr. M. Pirca, Cigaletova ulica 1 od 8. do 12. ali od 15. do 18., oziroma naj vložijo pisemne ponudbe. 460

Suh lokal za trafiko iščem za takoj v najem. — Po nudbi pod «Lokal/452» na upr. «Slov. Naroda».

Najnovejši opakehni izum petrolejskega plinskega svetilnika, AIDA z Anrovo žarnico

200-500 svet. moči.

Krasna bela svet. Neznatna poraba petroleja Svet. kakor elektrika!

se rabi za razsvetljavo prodajalnic, aradov, gostilnic, sol. cerkev, dvorac, vrtov itd. «AIDA» je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekt! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma

SVARC, drug LAGREB, Preradovičeva ulica 1

— Iščejo zaupne zastopnike — Zahtevajte takoj prospekt!

Zahvala

bodi izrečena g. frančiškanku, gg. tovarišem črkostavcem, gg. pevcem in vsem, ki so nam bili v tolažbo ob bridki uri na zadnji poti preminilega brata Karola Fuchsa, črkostavca v pokoju.

Zagreb - Dunaj, 26. februarja 1927.

Žalujoči ostali.

Francoske vezenine toilet

z volno, svilo, srebrom in zlatom po najnovejših smernicah posestrinske pariškega tvrdke AMK. — Najmodernejši načrti in najfinjša izvršitev vezenja za storov, perila, pregrinj. Izdelovanje in razpošiljanje šablon za predstik ženskih ročnih del. Entljanje, ažuriranje, protitiskanje.

Matek & Milkoš, Ljubljana DALMATINOVA 13

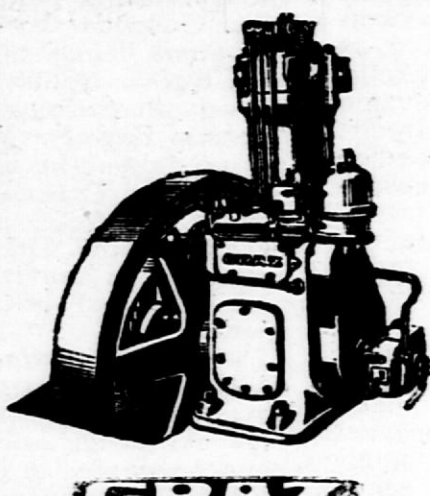
8 Din Vino 8 Din

Vsled izpraznitve kleti se prodaja, dokler traja zaloga

na Gosposvetski cesti 13 (Kolizej)

od 26. februarja naprej črno in belo dalmatinsko kakor tudi druga fina namizna vina Din 8 — po litru samo čez ulico od 8.—12. in od 2.—6., v vsaki množini od 1 litra naprej.

BR. NOVAKOVIĆ

Graški Dieslov motor

dolgo preizkušen izdelek za vsak obrat

Najvarčnejša poraba gonilnega olja. — Preprosto oskrbovanje. — Zgrajen s kompresorjem ali brez njega. — Od 30 HP naprej se dobavlja točno ozir. na kratek rok.

Grazer Waggon- und Maschinen-Fabriks-Aktiengesellschaft vormals Joh. Weitzer.

Zastopstvi za Jugoslavijo:

BEOGRAD: Ing. O. Meinhard, Knez Mihajlova br. 49

ZAGREB: Gjur Vrkijan, Vinogradska cesta br. 5

Premijera!

V opoju karnevala

HARRY LIEDTKE

Grete Moosheim — Grit Haid — W. Bendow

Osem velikih dejanj karnevalskega veselja. Ljubavi, razkošja in sijaja. — Kabaret «Konfetti». — Sijajni ples v velik operi. — Mala Mimi kot kraljica lepote. — Intimna večerja v tuji palači. — Kilian in Kiliana. — Ta izvrstni, popolnoma novi in aktualni vefilm

predvaja danes ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA najudobnejši kino v Ljubljani.

Kdor še ne igra

v državni razredni loteriji, ima lepo priliko, da se udeleži III. raz. žrebanje

ki se vrši dne 7. marca t. l.

Podpisani zavod ima na razpolago le še nekaj srečk, ki so slučajno ostale pri II. žrebanju neobnovljene. Te srečke stanejo ker se mora doplačati tudi za žrebanje za I. in II. razred odpadajoče zneske — cela Din 300.—, polovična Din 150.—, četrtinka Din 75.—. Za četrti in peti razred pa bodo novi igralci III. razreda plačali, kakor stari igralci, samo zneske, določene za posamezne razrede, to je za celo srečko Din 100.—, za polovično Din 50.—, za četrtinko Din 25.—.

Dokler je še kaj teh srečk na razpolago, daje vsa pojasnila

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Edino najboljša darila so:

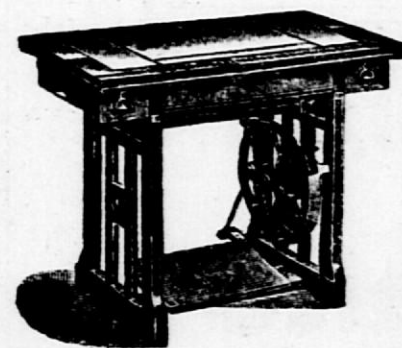
Josip Petelinca GRITZNER

in plotilni stroji - Dubled

Najnižje cene. — Tudi na obroke. — Večletna garancija. — Najnovejša oprema.

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7. (Polov Prešernovega spomenika za vođa.)

Telefon 913

Kajenje je strup

Vsak se more odvaditi ali omejiti zdravju škodljivo kajenje z uporabo dr. Rascherja «Putsch-tablets». — Omot Din 30.— in 42.— po vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah ali pri

«AURORA» k. d. KAMENICA 183 (SRIJEM).

Makulturni papir

kg a Din 5.—

prodaja uprava «Slov. Naroda»

LOKOMOBILI

MOTORI DIZEL SAUGGAS

GATERI PINI & KAY

POVOLJNI PLAČEVNI USLOVI

Braća FISCHER d. ZAGREB, Pantovčak 1b.

20% ceneje

vsa naročila po meri in popravila pri

Franc Szantner, Ljubljana Selenburgova ulica 1

prvovrstna specialna izdelovalnica čevljev za občutljive in bolne noge

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo:

Premog domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kovaški premog vseh vrst

Koks livarniški, plavžarski in plinski

Brikete

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani,

Miklošičeva cesta 15/1

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška pošta parobrodna linija. — Glavno zastopstvo za kraljevino S. H. S. Zagreb, Trg. 1. st. 17

Redoviti potniški promet:

Hamburg - Cherbourg - Southampton v

New York in Kanado

Cherbourg - Liverpool - Southampton v

Južno Ameriko

— Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, Sanpaulo

— Odprava potnikov v prvem, drugem in tretjem razredu

— Kabina tretjega razreda z dvema in štirimi posteljami

Podzastopstva:

— Beograd, Karađorjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 2b.

— Vcl. Beckerc, Princesa Jelene obala 7. — Sombor, Kosta Dodić, Kralje

— vica Djordja 3. — Bitoli, Bulvard Aleksandra 103. — Brzljavni naslov

za gori navedena podzastopstva «Royal Mail»

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crno goro:

Sarajevo: Srpska Prometna banka. Telegram adresa: Prometna bank.

Gruzi: Kapetan Ivo Hagija. Telegram adresa: Hagija.

SPLIT: Dioklecijanova obala 8. — METKOVIĆ Ivo Veraja.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju).

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Brzljavke: Kredit. Ljubljana. Telefon 40, 457, 548, 803 in 888